

panorama

inforegio

32

2009./2010. gada ziema

Iepazīstinām ar ES
reģionālo politiku –

lai runā sasniegumi

REDAKTORA SLEJA

Dirks Āners

3

PĀRSKATS

Reģionālā politika – stāsts, kas jādzird visiem

4–8

9–12

INTERVIJAS

Diāna Čepiševa – Eva Martinesa Oroza – Ģiedrius Sjurplis – Patrīcija Lencarīni

13–15

UZ ZEMES

Radio pārraides Portugālē – Jauna pieeja pilsētas atjaunošanai Ģentē un Flandrijā – Konkursi sabiedrības informēšanai Polijā

16–17

PĀRI ROBEŽĀM

Tulūzas pilsētas velobrauciens – malks svaiga gaisa

18

PROBLĒMU NOVĒRŠANA

Kā izpildīt prasības par informācijas sniegšanu

19

KOPIĢS PAMATS

Lai katrs vārds sasniegtu mērķi

20

UZZINIET VAIRĀK

21

REGIO TEMATI

Kohēzijas politikas nākotnes perspektīvas

22–23

KĀ SOKAS DARBS MŪSU PROJEKTOS

Projektā *Musikpark* Manheimā – Nanoveselības centrā

24–26

SADARBĪBAS TĪKLU VEIDOŠANA

Atvērto durvju dienas 2009 – Pārstāvniecības pauzē savu viedokli par komunikāciju

27

DARBA KĀRTĪBA

28

NODROŠINIET, KA JŪS SADZIRD

Fotoattēli (lappuses):

Vāks: Austrumu Nīderlandes vadošā iestāde
6., 7., 9., 12., 18., 19., 21., 24. – 25., 26. lpp. © EK

5., 10. lpp. © Betina Skovbro (*Betina Skovbro*)

9. lpp. © Diāna Čepiševa (*Diana Čepiševa*)

10. lpp. © Stīvs Trois (*Steve Troes*)

11. lpp. © Neringa Orlaite (*Neringa Orlaite*)

12. lpp. © Patrīcija Lencarīni (*Patrizia Lenzarini*)

13. lpp. © *Radio noticias*

14. lpp. © Ģentes pilsēta – *Dienst Voorlichting*

15. lpp. © Polijas Reģionālās attīstības ministrija

16.–17. lpp. © *Istockphoto*

22. lpp. © *Musikpark Mannheim GmbH*

23. lpp. © Nanoveselības centrs

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču un vācu valodās.

Tas ir pieejams 21 valodā vietnē http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_en.htm

Šajā publikācijā paustie viedokļi ir tās autoru viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Komisijas nostāju.

Komunikācija – lai katrs vārds sasniedz mērķi

Eiropā Reģionālās politikas līdzekļu finansētie projekti ir ietekmējuši daudzu tūkstošu cilvēku dzīvi; šo projektu rezultātā tagad ir pieejams tīrs ūdens, izveidoti jauni satiksmes ceļi, modernizēti ciemati bijušo raktuvju rajonos un radītas jaunas darba vietas. Katram projektam ir savs stāsts – par to, kā iespējamas investīcijas infrastruktūrā rada darba vietas vietējiem iedzīvotājiem; kā inovatīviem MVU sniegtais atbalsts ļauj jauniem, talantīgiem cilvēkiem palikt dzimtajās vietās tai vietā, lai pārceltos uz galvaspilsētu; kā ūdens attīrīšanas rezultātā vietējā upe var kļūt par patīkamu atpūtas vietu apkārtnējiem iedzīvotājiem. Tie ir tikai daži no reģionālās politikas finansējuma atbalstīto pasākumu veidiem. Nauda ieplūst visā ES teritorijā īstenotajās programmās ar vienu, skaidri noteiktu mērķi – uzlabot to cilvēku dzīves apstākļus, kuri mīt šajos reģionos. Efektīva komunikācija, kuras rezultātā sabiedrība tiek iepazīstināta ar reģionālās politikas pasākumiem, ir tik pat svarīga kā efektīva finanšu kontrole – abos gadījumos nodokļu maksātāji gūst pārlicību par to, ka trešā daļa no ES budžeta tiek tērēta pienācīgi un efektīvi.

Tomēr stāvoklis vēl aizvien ir paradokss – ja tik daudzi gūst labumu no šīm programmām, tad kāpēc iedzīvotāji tik maz zina par tām? Tam ir vairāki iemesli. Prese maz interesējas par reģionālās politikas finansējumu; reģioni cenšas mazināt ES konteksta un ieguldījumu nozīmi; un ne visiem darbiniekiem, kuru pienākumos ietilpst informācijas sniegšana, ir vajadzīgās zināšanas, līdzekļi un laiks, lai viņu devums šajā jomā būtu nozīmīgs.

Ko darīt? Kaut arī visi ir vienprātīgi par to, ka, sniedzot informāciju par ES reģionālo politiku, centrālā vieta ir ierādāma cilvēkam, tas ne vienmēr ir viegli izdarāms. Un tomēr dažu reģionu pieredze liecina par to, ka gadījumi, kas skar reālu cilvēku dzīvi, vairāk piesaista plašsaziņas līdzekļu interesi reģionālās politikas jautājumiem. *Inform* komunikācijas koordinators tīkls un šī tīkla divreiz gadā rīkotās konferences, kā arī izveidotā tīmekļa vietne dod iespēju kopīgi apspriesties un mācīties no pieredzes, kas gūta, izmantojot dažādus saziņas līdzekļus. *Inform* tīklā uzkrātā pieredze ir pieejama visiem un ļauj labāk informēt sabiedrību par tiem reģionālās politikas jaunumiem, kas ir uzmanības cienīgi.

Šajā žurnāla *Panorama* numurā mēs pievēršamies tam, kāpēc vajadzība pēc efektīvas komunikācijas ir tik neatliekama, stāstām par paveikto un iztaujājam žurnālistus, lai uzzinātu, kas rosina viņus sēsties pie klaviatūras un rakstīt.

Laiks, kad saziņai ar sabiedrību bija gadījuma raksturs un tai tika piešķirta sekundāra nozīme, ir pagājis. Tāpēc iestāšim citu ātrumu un nopietni pievērsīsimies šīs politikas veiksmes stāstam! Mēs apzināsim mūsu politikas vērtību. Bet mēs nevaram sagaidīt, ka citi to atbalstīs, ja neuzzinās vairāk par mūsu panākumiem.

Dirks Āners (Dirk Ahner)

Eiropas Komisijas Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta vadītājs

“ Laiks, kad saziņai ar sabiedrību bija gadījuma raksturs un tai tika piešķirta sekundāra nozīme, ir pagājis. ”

REĢIONĀLĀ POLITIKA – STĀSTS, KAS JĀDZIRD VISIEM

Milzīgs budžets, grandiozas programmas un apjomīgi projekti – kaut arī Eiropas reģionālā politika ir ietekmīgs Eiropas Savienības elements, tā vēl aizvien nav pietiekami izcelta. Šajā žurnāla *Panorama* numurā mēs runāsim par to, cik svarīga ir komunikācija, pētīsim noteikumus par obligātajiem komunikācijas pasākumiem, sīkāk aplūkosim to, kā komunikācijas koordinātoru sniegtā informācija nonāk sabiedrībā, un analizēsim intriģējošu pasākumu piemērus, kuru veiksmē ir skaidrojama drīzāk ar radošu attieksmi nevis budžetu.

Kas ir darāms

Noteikumos ir paredzēts – ja programma saņem ES reģionālā finansējuma līdzekļus, tad iestādēm ir pienākums ziņot par veiktajiem pasākumiem.

Nav šaubu, ka ciešu kontaktu veidošana ar plašsaziņas līdzekļiem un veiksmīga interneta izmantošana ir divi visbiežāk izmantotie veidi, kas ļauj informācijai nonākt plašā sabiedrībā. Bet vadošo iestāžu uzdevums ir izplatīt informāciju arī potenciālajiem programmas finansējuma saņēmējiem. Lai to panāktu, jāiesaista kāda no turpmāk minētajām iestādēm vai vairākas no tām:

- nacionālās reģionālās un vietējās iestādes;
- arodu un profesionālās asociācijas;
- saimnieciskie un sociālie partneri;
- nevalstiskās organizācijas;
- nozaru pārstāvošās organizācijas;
- informācijas centrus;
- izglītības iestādes.

Katru gadu jāveic vismaz viens liels informatīvs pasākums, piemēram, lai parādītu to, kas programmā sasniegts. Var izveidot jaunu tīmekļa vietni, rīkot konferenci vai "atvērto durvju" dienu. Pie vadošās iestādes vienu nedēļu, sākot no 9. maija, jābūt paceltam ES karogam. Mērķis ir panākt lielāku informētību par ES reģionālo politiku reģionos, parādot iedzīvotāju guvumu no projektu realizācijas.

Tiem, kas programmu realizācijai saņem reģionālās politikas finansējumu, 2010. gads būs nozīmīgs, jo 2010. gada izpildes ziņojumos (kas jāiesniedz Briselē 2011. gada 30. jūnijā) pirmo reizi ir paredzēta īpaša nodaļa par vadošo iestāžu veiktajiem informācijas un reklāmas pasākumiem. Šis prasības mērķis ir panākt, lai vadošās iestādes veltītu kādu brīdi pārdomām un izvērtētu to, vai programmas perioda sākumā noteiktās komunikācijas prioritātes vēl aizvien ir būtiskas un vai uzdevumu sasniegšanai veiktie pasākumi ir attaisnojušies. Vajadzības gadījumā izvērtējums ļaus koriģēt komunikācijas plānā noteiktos uzdevumus un to sasniegšanas līdzekļus.

"Izvērtēšana nav jāuzskata par administratīvu slogu, bet gan par iespēju, kas ļauj katras programmas komunikācijas pasākumus pieskaņot reālajām vajadzībām 2 līdz 3 gadus pēc programmas uzsākšanas," uzsver Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta (*Regio ĢD*) Informācijas un komunikācijas struktūrvienības vadītājs Rafaels Gulē (*Raphaël Goulet*).

Kāpēc uzsvars ir liekams uz rezultātiem?

Aptuveni viena trešā daļa no ES kopējā budžeta ir veltīta reģionālās politikas atbalstam. Tā kā summa ir ļoti liela, tā vienmēr izraisa plašas diskusijas. Reģionālajam finansējumam atvēlētā daļa ir jāpamato. Pamatojumu var sniegt, ar skaidriem piemēriem parādot, kādiem mērķiem ir iztērēta nauda un cik sekmīgi ir īstenotas programmas. Pārredzamībai arī ir ļoti svarīga nozīme tēriņu pamatošanā – ir uzskatāmi jāparāda, ka nauda tiek piešķirta mērķtiecīgi un godīgi.

Tā kā finansējuma pārvaldību un piešķiršanu galvenokārt veic dalībvalstu un reģionālās iestādes, nevis *Regio* ģenerāldirektorāts, informācijas un komunikācijas pasākumi jāveic vadošajām iestādēm.

"Noteikumi, par kuriem balsoja dalībvalstis, stājās spēkā tāpēc, ka tie visiem radīja labu motivāciju pateikt, kas tieši ar attiecīgo naudu tiek panākts," skaidro *Regio* ģenerāldirektorāta preses sekretāre Anabella Mopā (*Annabelle Maupas*).

Nosakot vadošajām iestādēm informēšanas pienākumu, Struktūrfondu regula dod iespēju reģioniem parādīt to, cik veiksmīgi rit viņu īstenotās programmas un kā tās palīdz iedzīvotājiem.

Regio ģenerāldirektorāta funkcija ir pārliecināties par to, ka noteikumi par struktūrfondu izmantošanu tiek ievēroti, un palīdzēt vadošajām iestādēm pildīt savus pienākumus.

Regio ģenerāldirektorāts palīdz īstenot prasības

Kaut arī nav šaubu par to, ka komunikācija ir vajadzīga, noteikumus var uzskatīt arī par ierobežojumu; tomēr *Regio* ģenerāldirektorāts aicina reģionus reklamēt efektīvus komunikācijas veidus, it īpaši ar informācijas tīkla starpniecību.

Vai cilvēki ieklausās?

Īsa Eurobarometra aptauja, kas 2008. gadā tika veikta, lai noskaidrotu, kā sabiedrība uztver ES reģionālās politikas finansējumu, norāda uz to, cik svarīga ir cieša saikne starp komunikācijas koordinatoriem un plašsaziņas līdzekļiem. 27 ES dalībvalstīs tika aptaujāti 27 000 nejauši izvēlēti iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem, un dati parādīja, ka, pievēršot lielāku uzmanību komunikācijai, tiek panākts labāks rezultāts.

Puse (49%) no respondentiem zināja par ES atbalstu attiecīgajai pilsētai vai reģionam. Vairāk kā divas trešdaļas no tiem respondentiem, kuri zināja par ES sniegto atbalstu, uzskatīja, ka šim atbalstam ir pozitīva ietekme (70%). Tikai viens no pieciem respondentiem nesaskatīja ES reģionālajā politikā pozitīvu ietekmi (22%). Informētība par ES atbalstu bija lielāka 12 jaunajās dalībvalstīs (60%, salīdzinot ar 47% informētību 15 vecajās dalībvalstīs).

Finansējuma saņēmēju saraksts lielākai pārredzamībai

Viena no galvenajām prasībām par komunikācijas nodrošināšanu 2007.–2013. gada plānošanas periodā attiecas uz saņēmēju saraksta publicēšanu. Tā ir daļa no pārredzamības iniciatīvas, kas nosaka vadošajām iestādēm pienākumu norādīt visus struktūrfondu saņēmējus, tiem piešķirtās summas un atbalsta darbību nosaukumus. Šis pienākums ir noteikts visām programmām, izņemot dažām Eiropas Teritoriālās sadarbības programmām. *Regio* ģenerāldirektorāts mudina visas iesaistītās puses veicināt pārredzamību, un tā tīmekļa vietnē ir izveidota karte, kurā ir norādīti visi ES kohēzijas politikas finansējuma saņēmēji. Vissvarīgāk pārredzamības nodrošināšanai ir sasaistīt publicēto atbalsta saņēmēju sarakstu ar attiecīgās programmas pārraudzības sistēmu, šādi radot pilnībā integrētu vadības un komunikācijas sistēmu.

Darbojoties caur reģionālās politikas *Inform* tīklu, kas apvieno vadošo iestāžu komunikācijas koordinatorus, *Regio* ģenerāldirektorāts mudina reģionus darīt vairāk, nekā paredzēts obligātajās publiskošanas prasībās, un izmantot atbalsta saņēmēju sarakstu kā pilnvērtīgu līdzekli komunikācijai. Piemēram, nacionālas/reģionālas nozīmes tīmekļa vietnēs šo informāciju var darīt pieejamu ne vien valsts valodā, bet arī kādā citā plaši lietotā valodā, vai arī var radīt tīmekļa vietnes ar meklēšanas funkciju un digitālām kartēm, kurās ir norādītas projektu īstenošanas vietas.

Eiropas Parlaments izrāda īpašu interesi par pārredzamības jautājumiem. Nesen veiktā pētījumā "Datu pārredzamības iniciatīva un tās ietekme uz kohēzijas politiku" ir atzīmēts, ka dati par finansējuma saņēmējiem parasti ir viegli pieejami. Tomēr, pamatojoties uz dažu dalībvalstu labo praksi, ir sniegti arī vairāki ieteikumi. Viens no tiem rosina darīt informāciju ērtāku lietošanai, papildinot to ar finansējuma saņēmēju kontaktinformāciju, kopsavilkumiem par apstiprinātiem projektiem, kā arī darbības jomu un saņemtā atbalsta veidu.

Lielisks piemērs tīmekļa vietnei ar gandrīz visām iepriekšminētajām ziņām bija aplūkojams *Inform* tīkla sanāksmē 2009. gada decembrī. Ungārijā radītā tīmekļa vietne www.ropter.nfu.hu ir tiešsaistes informācijas un komunikācijas līdzeklis un vienlaikus arī integrēts pārvaldības rīks. Tā ir viena IT sistēma ar visu būtisko programmas vadības informāciju un procedūrām (piemēram, lai pieteiktos finansējumam), kas pilnībā pieejama internetā.

Kaut arī ne visām programmām ir vajadzīgi līdzekļi šādas pieejas īstenošanai, šī tīmekļa vietne ir tiešām iespaidīga un rosina citus ES reģionus sekot piemēram.

Informē – lai visi zina par sasniegto

Katra vadošā iestāde ir paziņojusi *Regio* ģenerāldirektorātam tos darbiniekus, kuru uzdevums ir sniegt informāciju par katru darbības programmu un nodrošināt tās publicitāti. Turklāt dalībvalstis ir izvirzījušas vienu kontaktpersonu visām dalībvalstī veiktajām darbības programmām. Komunikācijas koordinatori apmainās idejām sadarbības tīkla pasākumos, piemēram, *Regio* ģenerāldirektorāta divreiz gadā organizētajās *Inform* tīkla konferencēs.

Šajos pasākumos, lai dalītos pieredzē un savstarpēji mācītos, pulcējas pārstāvji, kas ir atbildīgi par komunikāciju reģionālās politikas jomā, no visām 27 dalībvalstīm. Šim nolūkam īpaši radītā tīmekļa vietnē lietotāji var gūt inovatīvas idejas, rast atbalsta forumu problēmu risināšanai un līdzekļus, kas ļauj labāk atspoguļot paveikto. Tīmekļa vietne demonstrē vadošo iestāžu veiksmīgākos informācijas sniegšanas līdzekļus. "*Inform* tīkla tīmekļa vietne ir tik dinamiska, cik vien to spēj panākt *Inform* tīkla dalībnieki. Tā rada iespēju komunikācijas koordinatoriem apmainīties labas prakses pieredzē. *Regio* ģenerāldirektorāta uzdevums nav noteikt to, kā sniegt informāciju par programmām konkrētā reģionā. Šis lēmums jāpieņem reģiona līmenī. Bet ar *Inform* tīkla starpniecību mēs sniedzam interesantus piemērus par komunikācijas līdzekļiem, kuri ir sekmīgi izmantoti projektu veicināšanai citās programmās," skaidro Pēters Fišers (*Peter Fischer*), kas *Regio* ģenerāldirektorātā ir atbildīgs par pārredzamības un publicitātes jautājumiem.

Informatīvie stendi un informatīvās plāksnes ir obligātas, bet komunikācijas koordinatoru izdoma ir lielāka. Vietnē ir atspoguļotas idejas, pasākumi un sabiedrības uzmanību saistoši pasākumi; kas bijis veiksmīgs vienā valstī, var tikt pielāgots citas valsts vajadzībām.

Vienā vietnes daļā pasākumi ir klasificēti pēc izmantotajiem plašsaziņas līdzekļiem. Publikācijās ir atspoguļoti ne vien labākās prakses piemēri, bet arī vadlīnijas informācijas sniegšanai par struktūrfondiem, tā lai lietotāji spētu gan rast praktiskus padomus, gan iepazīties ar labāko sasniegumu piemēriem. Otrā vietnes daļā ir atspoguļoti inovatīvākie Eiropas Savienības komunikācijas pasākumi.

Noteikumos ir prasība par vērtēšanu. Ko tā ietver? Arī šajā ziņā lieti noder *Inform* tīkls, kurā ir atrodams plašs dokumentu klāsts, piemēram, par to, kā vērtēt žurnālistiem paredzētus pasākumus, tīmekļa vietnē īstenotus pasākumus. Pavisam ir deviņi šādi dokumenti, kas pieejami vācu, angļu, spāņu, franču, itāļu un portugāļu valodās.

Inform tīkls radās, pateicoties Struktūrfondu informācijas grupai (*SFIT*), kuru izveidoja 2002. gadā, apmierinot komunikācijas koordinātoru izteikto lūgumu. 2006. gada nogalē tajā bija 100 dalībnieku no visām 25 dalībvalstīm, un grupa bija pulcējusies kopā jau astoņas reizes. 2009. gada beigās *Inform* tīklā bija pāri par 350 dalībnieku. *Regio* ģenerāldirektorāta noteiktais mērķis 2010. gadam ir veicināt saiknes starp vadošo iestāžu komunikācijas koordinātoriem un Komisijas pārstāvjiem dalībvalstu galvaspilsētās, lai rūpētos par ES reģionālās politikas plašāku atspoguļošanu reģionālajos plašsaziņas līdzekļos.

Nīderlandes ielās

Divdesmit projektu vadītāji apvienojās, lai ar kinofilmām, uzskatāmiem piemēriem un intervijām, izmantojot inscenējumus un mūziku, paustu savu viedokli par to, kā ES finansējums ir ietekmējis viņu veiktos pasākumus. Viņi izgāja ielās, lai Austrumu Nīderlandes iedzīvotājiem pavēstītu, ka Eiropas nauda tiek izmantota mērķtiecīgi un finansējumu var gūt katrai labai idejai.

Luksemburga kļūst interaktīva

Demogrāfiskas pārmaiņas – tā nav tukša skaņa. Ja jums būtu gadījies apmeklēt Luksemburgu 2008. gada septembra beigās, jūs varētu piedalīties šai tematikai veltītā interaktīvā ielu izstādē. Šī ir svarīga INTERREG IVB Ziemeļrietumu Eiropas programmas joma, un tēmai, kā arī tās finansējumam tika veltītas konferences, koncerti, teātra izrādes un pat "ātrās iepazīšanās" (*speed dating*) pasākumi.

Vairāk kā 400 cilvēku izrādīja atsaucību, rakstot zīmītes, kuras ar krāsainām lentītēm tika iekārtas kokā. ES finansējumu un iedzīvotāju novocošanu parasti neuztver kā iemeslu ielu ballītes rīkošanai, bet šajā gadījumā komunikācijas grupas radošais gars un izdoma parādīja, ka efektīvai komunikācijai ne vienmēr ir vajadzīgs liels budžets.

Viela jaunām idejām

Pēdējos gados rīkotajās komunikācijas koordinātoru sanāksmēs ir sniegti vairāki piemēri, kas ilustrē inovatīvu pieeju sabiedrības informēšanai.

- Mobila izstāde ar lielizmēra skārienekrāna datoriem informācijai par ERAF 2000.–2006. gada programmu. Tā tika veiksmīgi īstenota Itālijā sabiedrības uzmanības piesaistīšanai.
- Sadarbība ar reģiona vidusskolām. Skolēniem tika izsniegtas videokameras, aicinot viņus veidot filmas par kohēzijas politikas ieguldījumu radīto ietekmi ("pirms" un "pēc"). Šī iniciatīva, kas arī tika īstenota Itālijā, ieguva labākās prakses balvu.
- Eiropas dienu "Ūdens atrakcija". Lai pievērstu uzmanību klimata pārmaiņām Lietuvā, pa valsts galvenajām upēm vairāk kā mēnesi kuģoja "ekoloģiskā laiva", kas piestāja krastā 9. maijā. Kuģošanas laikā "kapteinis" savā blogā dalījās pārdomās par klimata pārmaiņu radīto krīzi un izteica piezīmes par dažādajiem ES finansētiem projektiem, kurus viņam gadījās redzēt ceļā. Viens no šīs akcijas visveiksmīgākajiem aspektiem bija radītās sinerģijas ar visiem pasākuma organizēšanā iesaistītajiem partneriem.
- ES jaunatnes viktorīna valsts televīzijā par Igaunijas dalību Eiropas Savienībā; tajā piedalījās 150 skolas. Viktorīna palīdzēja Eiropas tēmu veiksmīgi integrēt mācību plānā, sniedzot informāciju izklaidējošā veidā.
- Austrijā veidoti videoklipi un podkāsti, kas ļauj atbalsta saņēmējam stāstīt par sasniegto projekta īstenošanas gaitā.

Kā vislabāk izmantot pieejamos līdzekļus

Vienā no lielākajiem Eiropā veiktajiem starptautiskajiem stratēģiskās komunikācijas pētījumiem, Eiropas Komunikācijas monitoringā, gūtie dati liecina par to, ka tiešsaistes saziņa un interaktīvas tīmekļa vietnes, kurās tiek izmantoti video un audio ieraksti, turpmākajos gados būs aizvien svarīgākas sabiedrisko attiecību veidošanā. **Brandenburgā** vadošā iestāde šo tendenci ir paredzējusi, izveidojot saistošu, interaktīvu vietni. Šī oriģinālā un informatīvā vietne ir iepatnēja ar to, ka lietotājs to var modificēt, pārvietojot objektus ar "drag and drop" funkciju un atsedzot svarīgu informāciju par ERAF un ES nozīmi.

Šajā vietnē, kuru paredzēts demonstrēt 160 skolās visā Brandenburgā, ir izmantota vismodernākā tehnoloģija "Kubikfoto"; vietne tās apmeklētājiem nodrošina trīsdimensiju vidi, apvienojot simtiem attēlus, lai radītu dzīvu zibformāta "stāstu".

Izvēloties dažādus tēlus, kas ļauj vizualizēt abstraktus procesus, lietotājs satiek vairākus cilvēkus, kas nodarbojas ar ERAF jautājumiem, piemēram, vadošās iestādes vadītāju, projekta partnerus vai referentu, kura pienākums ir izvērtēt pieteikumus ERAF finansējuma saņemšanai. Šī vietne parāda, ka aiz ERAF finansējuma stāv cilvēki. Sekojot amatpersonu ikdienas darbam, lietotājiem rodas skaidrāks priekšstats par finansējuma piešķiršanas procedūras norisi.

Citā vietnes www.entdecke-efre.de daļā lietotājs nokļūst interaktīvā "slavas zālē", kur var iepazīties ar labāko praksi; šeit var augšuplādēt informāciju par projektiem un tos parādīt, un informācijas plūsma notiek divos virzienos: vietne – lietotājs – vietne.

Viens no vadošās iestādes izveidotās komunikācijas grupas pārstāvjiem Mārtins Millers (*Martin Mueller*) vietnes izveidošanas galveno nolūku formulēja šādi: "Mēs vēlamies piesaistīt tos cilvēkus, kuri pārzina internetu un pavada tajā savu brīvo laiku gan izklaidējoties, gan gūstot informāciju. Tāpēc mēs vietnē iekļāvām audio ierakstus, video ierakstus, nedaudz teksta un interaktīvus fotoattēlus, lai dzīvā formā runātu par sarežģītiem jautājumiem. Izmantojot visas tīmekļa radītās iespējas, mēs neļaujam apsīkt apmeklētāja interesei un mudinām viņu turpināt vietnes izpēti. Statistika liecina, ka šī pieeja darbojas."

Centrāleiropas programma, kuras vadība atrodas Vīnē, pulcē astoņas ES dalībvalstis un piecus Ukrainas pierobežas apgabalu un nodrošina finansējumu virknei projektu. Lai palīdzētu finansējuma saņēmējiem sazināties ar presi un sabiedrību, tika pieaicināts profesionāls sabiedrisko attiecību uzņēmums un sarīkots divu dienu ilgš seminārs par sabiedrisko attiecību praktiskajiem aspektiem.

Nodarbībās, kas bija veltītas vairākiem jautājumiem, proti, kā rakstīt paziņojumu presei, kad plānot publicitātes pasākumu un

kā pareizi piesaistīt uzmanību, piedalījās vairāk kā 70 cilvēki – galvenokārt jau apstiprinātu projektu vadošie partneri un par komunikāciju atbildīgie vadītāji. Programmas "Apvienotais tehniskais sekretariāts" (*Joint Technical Secretariat*) komunikācijas grupas vadītājs Markuss Stradners (*Markus Stradner*) nosauca saņemtās atsauksmes par ļoti pozitīvām: "Daži dalībnieki, jau kādreiz bija vadījuši projektus, tāpēc viņi zināja vairāk nekā iesācēji. Bet mums izdevās atrast līdzsvaru, un katram izdevās gūt kaut ko jaunu."

Kārstens Debess (*Carsten Debes*) bija semināra dalībnieks, un viņam nav šaubu par to, ka pasākums bija vērtīgs. Viņš ir Resursu projekta vadošais partneris, un šī projekta mērķis ir modernizēt bijušo raktuvju apgabalu. "Mēs veicām vingrinājumu un tikāmies ar žurnālistiem lomu spēlēs; komunikācijas speciālisti mūs vēroja un analizēja mūsu kļūdas. Esmu atklājis, ka toreiz mācīto tagad regulāri izmantoju darbā." Pārliecināts par to, ka šāds mācību process ir vērtīgs, viņš sarīkoja iekšējas apmācības visiem projektā iesaistītajiem partneriem. "Labākais, ko varu teikt par šāda veida apmācību, – to var nodot tālāk," skaidro Debess.

RegioStars konkurss – godinām izcilību

RegioStars konkurss, ikgadējās konferences "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" neatņemama daļa, ir viens no nozīmīgākajiem notikumiem tās norisē. Tā kā konkurss ir izveidots, lai "veicinātu informāciju par labu praksi, stimulētu pieredzes apmaiņu un pievērstu uzmanību progresīvai domāšanai", tagad balvas tajā tiek piešķirtas par informatīviem un komunikācijas pasākumiem.

2009. gada balvu par labāko radio un televīzijas reklāmu vai programmu, kurā ir izcelti kohēzijas politikas radītie guvumi, ieguva Grieķija par oriģinālo un jautro televīzijas reklāmu "Vai tu zini par ESPA".

RegioStars 2010. gada konkursam kategorijā "Informācija un komunikācija" ir saņemti 39 pieteikumi par reģionālo tīmekļa vietnēm. Konkursa uzvarētājs saņems *RegioStars* balvu 2010. gada 20. maijā konferencē "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām". Konkurence ir liela – neatkarīgās žūrijas ekspertiem nav viegli izvēlēties uzvarētāju.

DIĀNA ČEPIŠEVA (DIANA CHEPISHEVA)

Bulgārijas Nacionālais radio, Briseles korespondente

Diāna Čepiševa kopš paša sākuma atspoguļo savas valsts dalību Eiropas Savienībā plašsaziņas līdzekļos un ir saņēmusi Eiropas Komisijas piešķirto Robēra Šūmaņa balvu radiožurnālistikā.

Vai jums šķiet, ka jūsu valstī/reģionā sabiedrība interesējas par Eiropas reģionālo politiku un to labi pārzina? Ja ne, tad kāpēc?

Bulgārijai, kura ir nabadzīgākā ES dalībvalsts, reģionālā politika ir ļoti svarīga, bet mums vēl daudz jāstrādā, lai saprastu, kā šī politika darbojas. Lielas naudas summas nav izmaksātas pārkāpumu un krāpšanas gadījumu dēļ. Turklāt Bulgārijas iestādes nav iesniegušas pienācīgus atbilstības novērtējumus darbības programmām, un vairāk kā EUR 6 miljardi valstij paredzētās naudas nevar tikt izmantota.

Tāpēc tai vietā, lai interesētos par Eiropas reģionālās politikas stratēģisko koncepciju, sabiedrība pievērš lielāku uzmanību problēmām valsts līmenī: "ES ir gatava piešķirt mums lielus līdzekļus, lai mēs spētu panākt pārējās valstis, bet mēs nespējam izpildīt noteikumus." Tas bija viens no galvenajiem cēloņiem, kura dēļ iepriekšējā valdība bija spiesta demisionēt. Tās vietā nāca jauna valdība, kas solīja likvidēt korupcijas shēmas un nodrošināt atbilstošu ES fondu pārvaldību. Svarīgākais jautājums šobrīd ir tas, vai izdosies situāciju labot, lai nauda visbeidzot tiktu saņemta. Tikai tad, kad praksē būs redzami rezultāti, mēs varēsim sākt veidot izpratni par tādiem sarežģītiem jēdzieniem kā "kohēzija".

Kā panākt to, lai stāstījums par reģionālo finansējumu būtu saistošs?

Centrālajā un Austrumeiropā interesanta ir pati doma par atšķirību mazināšanu stiprā Savienībā, ko veido 27 valstis. Pieredze vedina mani domāt, ka skaidrošanai vislabāk noder praktiski piemēri un veiksmes stāsti. Tie pierāda, ka "izaugsmes veicināšana un darba vietu veidošana" nav tukšas runas. Bulgārijā ir daudz piemēru tam, kā ES finansējums var mainīt cilvēku dzīvi pozitīvā virzienā.

Ko jūs gribētu izstāstīt savai auditorijai par ES reģionālo politiku?

Tai vietā lai stāstītu par aizturētiem maksājumiem, es vēlētos runāt par to, kā nauda ieplūst valstī – tas ir tik vien kā labas pārvaldības jautājums.

Tad mēs varēsim pievērst uzmanību galvenajiem jautājumiem – kā vispilnīgāk izmantot ES finansējuma sniegtās priekšrocības, kā uzlabot energoefektivitāti, kā veicināt atjaunojamo izejvielu izmantošanu un rast alternatīvas, lai samazinātu atkarību no Krievijas, kā izmantot reģionālo politiku, lai padarītu dzīvi "videi draudzīgāku" un apgūtu zemas oglekļa emisijas tehnoloģijas, radot jaunas darba vietas. Vēl viens svarīgs jautājums skar šo inovāciju nozīmi Eiropas Savienībai un devumu MVU. Saraksts ir iespaidīgs. Šobrīd daudziem Bulgārijas iedzīvotājiem šie jautājumi var likties mazliet abstrakti, bet es domāju, ka mēs tiksīm galā.

“ Bulgārijā ir daudz piemēru tam, kā ES finansējums var mainīt cilvēku dzīvi pozitīvā virzienā. ”

EVA MARTINESA OROZA (EVA MARTINEZ OROSA)

INTERREG IV Ziemeļrietumu Eiropas programmas komunikācijas koordinatore

Vai jums šķiet, ka jūsu valstī/reģionā sabiedrība interesējas par Eiropas reģionālo politiku un to labi pārzina? Ja ne, tad kāpēc?

Es varu izteikties tikai par to "sadarbības zonu", ko skar mana programma, t. i., Ziemeļrietumu Eiropu. Tā aptver 19% no ES 27 kopējās sauszemes teritorijas, un tajā mīt 179 miljoni cilvēku. Spriežot pēc saņemtā projektu pieteikumu skaita, var teikt, ka kopumā Ziemeļrietumu Eiropas iedzīvotāji ir labi informēti par Eiropas reģionālo politiku un tās nodrošināto finansējumu. Tomēr darāmā ir daudz. Zināšanas par finansējumu nav tik dziļas, kā mēs to vēlētos. Viens no iemesliem ir liels skaits programmu, kuras veltītas līdzīgiem jautājumiem jomās, kas pārklājas. Tas lielākajai sabiedrības daļai apgrūtina izprast katras programmas apjomu un prioritātes, kā arī to, kā šīs programmas atspoguļo īstenoto politiku.

Kā panākt to, lai stāstījums par reģionālo finansējumu būtu saistošs?

Par reģionālo finansējumu visskaidrāk vēsta projekti, kas šo finansējumu saņem. Projekti ir perspektīvs veids, kā uzrunāt cilvēkus, jo tajos ir cilvēciskā dimensija un tie palīdz uzlabot ikdienas dzīvi. Ziemeļrietumu Eiropas programmā finansētajiem projektiem ir priekšrocība –, tie ir konkrēti pasākumi, un iedzīvotāji tieši "izjūt" to ietekmi. Mūsu gadījumā tie ir arī īpaši projekti tāpēc, ka ar starptautiski radītas "burvju nūjiņas" mājienu nomaļi reģioni var darboties kopā vienotam mērķim. Profesionālajā žargonā mēs tos saucam par "pārrobežu" projektiem. Kāds mans kolēģis reiz salīdzināja mūs ar šefpavāru komandu, kas gatavo mielastu, kuram katrs pievieno savu sastāvdaļu. Šo starptautisko dimensiju bieži ir visgrūtāk izprast un paust plašsaziņas līdzekļos, kā arī uzzināt no tiem.

“ Projekti ir perspektīvs veids, kā uzrunāt cilvēkus, jo tajos ir cilvēciskā dimensija un tie palīdz uzlabot ikdienas dzīvi. ”

Kas ir vissarežģītākais, stāstot par INTERREG Ziemeļrietumu Eiropas programmu?

Visgrūtāk ir radīt programmai apzīmējumu, lai tā nesaplūstu ar citām INTERREG programmām. Stāstot par mūsu projektiem, plašsaziņas līdzekļi parasti min ERAF līdzfinansējumu, bet ne vienmēr norāda programmas nosaukumu.

ĢIEDRIUS SJURPLIS (ĢIEDRIUS SURPLYS)

Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta (EKPI) Latvijas–Lietuvas–Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas informācijas koordinators

Laikā no 2005. līdz 2009. gadam Ģiedrius Sjurplis bija INTERREG IIIA/TACIS Lietuvas–Polijas–Kaļiņingradas apgabala kaimiņattiecību programmas un EKPI Lietuvas–Polijas pārrobežu sadarbības programmas informācijas koordinators.

Vai jums šķiet, ka jūsu valstī/reģionā sabiedrība interesējas par Eiropas reģionālo politiku un to labi pārzina? Ja ne, tad kāpēc?

Padomju Savienībā bija tāda anekdote par puisi, kurš, īsā laikā ļoti novājējis, stāsta: "Es ieslēdzu televizoru – tur Brežņevs, ieslēdzu radio – atkal Brežņevs. Ledusskapi vērt valā es vairs neuzdrošinos." Baidos, ka komunikāciju par ES sagaida līdzīgs liktenis.

Katrā Lietuvā iznākošā dienas laikrakstā tiek publicēti vairāki garlaicīgā valodā uzrakstīti raksti ar vārdiem "Regula Nr." un ES karogu. Šāda veida komunikācija par ES sāk atgādināt propagandu un var drīz izraisīt lasītājos nepatiku.

Tāpēc es nolēmu veikt nelielu viedokļu aptauju attiecībā uz Lietuvā sniegto informāciju par ES – tajā piedalījās 117 iedzīvotāji. Pārsteidzoši, bet aptaujas atbildes liecināja par to, ka dažus Lietuvas iedzīvotājus ES vēl aizvien interesē. Vairums no viņiem nejuta, ka informācijas par ES ir pārāk daudz, un rakstus ar ES karogu neuzskatīja par propagandu.

Man prieks, ka manam pesimismam nebija pamata. Tomēr baidos, ka šai pašai viedokļu aptaujai, ja to veiks vēl kādās ES valstīs vai kādu laiku vēlāk Lietuvā, rezultāti var būt citādi.

Kā panākt to, lai stāstījums par reģionālo finansējumu būtu saistošs?

Stāsts ir interesants tad, ja tas attiecas uz manu dzīvi un vietu, kurā es dzīvoju. Tas man ļauj justies kā eiropietim. Es no tiesas izjūtu, ka pats varētu būt starp tiem, kas izmanto reģionālā finansējuma līdzekļus; tas rada interesi un motivāciju. Labumu gūst visi Eiropas Savienības iedzīvotāji.

Es pats esmu strādājis pārrobežu sadarbības jomā un kaimiņattiecību programmās, kas ļauj dažādu valstu robežreģioniem īstenot kopīgus projektus. Tā ir brīnišķīga iespēja būvēt tiltus starp cilvēkiem un radīt interesantu stāstu.

Tas īpaši attiecas uz tām situācijām, kad attiecības "augstās politikas" līmenī nav pārāk labas. Es teiktu, ka šādās situācijās man labāk patīk kopā rakt kartupeļus, nekā laist gaisā pūķus. Tas varbūt ir mazāk poētiski, bet rezultāts ir taustāmāks un paver ceļu draudzīgām attiecībām arī augstā līmenī.

Vai Eiropas Savienības politikas propagandēšanu var uzskatīt par jaunu profesiju?

Ar Eiropas Savienības propagandēšanu, tā saukto "Europromo", parasti nodarbojas cilvēki, kas komunikācijas jomā nav profesionāļi, – parasti viņi ir iepriekš strādājuši administratīvā darbā. Ņemot vērā milzīgo specializētās informācijas apjomu, kas mūsu darbā ir vajadzīgs, komunikāciju speciālists vien diez vai ar to tiks galā veiksmīgāk.

Man šķiet, ka, veidojot "Europromo" kā atsevišķu profesiju, mēs spētu darboties saskaņotāk un dot ieguldījumu šīs jomas attīstībā (gan teorētiski, gan praktiski). Un, pārskatot Eiropas Savienības Personāla atlases biroja procedūru, kurā vispirms ir paredzēta plaša zināšanu pārbaude un tikai pēc tam tiek prasīts dzīves gājuma apraksts, arī varētu piesaistīt daudzus talantīgus cilvēkus.

“ Es no tiesas izjūtu, ka pats varētu būt starp tiem, kas izmanto reģionālā finansējuma līdzekļus; tas rada interesi un motivāciju. ”

PATRĪCIJA LENCARĪNI (PATRIZIA LENZARINI)

Itālijas ziņu aģentūras ANSA ārvalstu korespondente

Vai jums šķiet, ka jūsu valstī/reģionā sabiedrība interesējas par Eiropas reģionālo politiku un to labi pārzina? Ja ne, tad kāpēc?

Itālijas sabiedrība ļoti interesējas par to, ko Eiropa tiem var dot reģionālās politikas rezultātā. Ņemot vērā šo sabiedrības interesi, Itālijas prese, jo īpaši reģionālie laikraksti, kas Itālijā ieņem svarīgu vietu gan apjoma, gan lasītāju skaita ziņā, ar lielu atsaucību uztver visu Briseles sniegto informāciju par Eiropas reģionālā finansējuma pārvaldību. Un ar to viņu interese neaprobežojas. Viņi arī vēlas zināt, kā tieši pēc šo projektu īstenošanas uzlabosies to cilvēku dzīve, kuru labā projekti tiek veikti.

Kā panākt to, lai stāstījums par reģionālo finansējumu būtu saistošs?

"Stāsts" kļūst interesants tad, kad tas apmierina, piemēram, sabiedrības interesi par to, vai konkrētajās pilsētās plānotie ieguldījumi jaunajās tehnoloģijās, kuriem tika solīts ERAF līdzfinansējums, ir veikti, vai darbi tiks pabeigti laikus vai ar novēlošanos, un kādi ir kavēšanās iemesli. Cilvēki arī grib zināt, cik lietderīgi finansējums ir iztērēts un vai daļa no tā nav izšķērdēta.

Kad projekts tiek uzsākts, cilvēki vēlas zināt, cik daudz darba vietu tas radīs. Pamatā viņi vēlas zināt, vai projektam ir jēga.

Kā iedzīvotājiem visnomaļākajās un nabadzīgākajās Itālijas pilsētās pateikt to, ka Eiropa un reģionālā politika par viņiem zina?

ES reģionālajai politikai ir visas iespējas gūt vislielāko cieņu un atzīnību plašā sabiedrībā. Lai tas notiktu, Eiropas Komisijai jāsniedz informācija sabiedrībai saprotamā veidā.

Es esmu akreditēta žurnāliste jau vairāk kā 20 gadus, un man nekad nav viegli rakstīt "stāstu" par Eiropas līdzfinansētajiem projektiem. Ne tāpēc, ka šis darbs mani nerosinātu, bet gan tāpēc, ka, stāstot par reģionālo politiku, mēs runājam par atsevišķiem projektiem, kuros patiesībā ir iesaistīti miljoni. Kur meklējams risinājums? Valstīs jāveido struktūrvienības, kas spēj sniegt žurnālistiem Briselē informāciju par to, kā mazi projekti var mainīt cilvēku dzīvi visnabadzīgākajās un attālākajās Itālijas pilsētās. Ja kāds konkrēts projekts netiek īstenots, tad svarīgi ir izskaidrot, kāpēc tas nav noticis.

“ Kad projekts tiek uzsākts, cilvēki vēlas zināt, cik daudz darba vietu tas radīs.

”

RADIO PĀRRAIDES PORTUGĀLĒ

Šajā izdevumā *Panorama* aplūko, kā trīs valstīs iedzīvotāji tiek informēti par reģionālā finansējuma izmantošanu viņu labā.

Periodā no 2007. līdz 2013. gadam Portugālei ir jāsaņem 21,5 miljardi euro reģionālā finansējuma līdzekļu – tas nozīmē, ka būs iespējams uzsākt daudzus projektus, kas ietekmēs cilvēku dzīvi. Kā tas bieži notiek, rodas jautājums – kā iepazīstināt iedzīvotājus ar viņiem domātās naudas izlietojumu. Tāpēc, lai viestu skaidrību par Nacionālo stratēģisko pamatdokumentu (*NSRF*), komunikācijas koordinatori Portugālē ir ķērušies pie radio izmantošanas, radio raidījumos stāstot par finansējuma programmām.

"Mērķis 2013" ir trīs minūšu ilgs radio raidījums, kas skan katru darba dienu; visi raidījumi tiek vēlreiz atkārtoti vienā raidījumu programmā sestdienās. Gandrīz viss laiks tiek veltīts projektu izklāstam.

Uz tā pašā viņa

Doma par radio izmantošanu radās tāpēc, ka Portugāles komunikāciju koordinatori jūta, ka, runājot par reģionālo finansējumu, ir jāmaina izteiksmes veids. Pārāk bieži tika lietots parastam cilvēkam nesaprotams profesionāls žargons un termini. Viņi arī vēlējās pilnībā izmantot mediju, kas aptver plašu sabiedrības daļu.

Radio raidījums "Mērķis 2013" ir viens no veidiem, kā panākt, lai saziņa ar sabiedrību kļūtu vienkāršāka, lietojot interesantāku un ikdienas dzīvei tuvāku valodu.

Pārtraidei konkursa kārtībā izvēlējās radiostaciju *TSF*, jo atlases kritērijs bija radiostacija, kas aptver visu valsti un kurai ir augsts reitings klausītāju vidū.

Trīs minūšu laikā žurnālists iepazīstina ar projektu, darbības programmu un attiecīgo atbalsta fondu. Vienmēr tiek citēts kāds naudas saņēmēja izteikums, kurā uzsvērts projekta nozīmīgums. Naudas saņēmējs stāsta arī par cerībām, kas saistās ar projektu vidējā un ilgtermiņā, par to, kā reģionālais finansējums ir mainījis viņa dzīvi, un atsevišķos gadījumos dod klausītājiem padomus, kā pieteikties projektiem.

Tie, kas nav spējuši noklausīties raidījumu darba dienā, var to izdarīt vēlāk radiostācijas vietnē.

Mediju viedoklis

Raidstacijas direktoram Paulo Baldajam (*Paulo Baldaia*) partnerattiecības ar *NSRF* Observatoriju ir svarīgas kā iespēja sniegt klausītājiem jaunu un noderīgu informāciju. "Mēs esam privāta raidstacija, bet uzskatām, ka saturam ir jābūt noderīgam visai sabiedrībai. *NSRF* ir Eiropas Savienības atbalsta forma valsts modernizēšanai un attīstībai. Sabiedrībai ir svarīgi zināt, kas tiek gatavots un kas notiek visā valstī, un tajā pašā laikā mēs sniedzam informāciju visiem tiem, kas varētu gūt kādu labumu no struktūrfondiem."

Klausītāji tiek piesaistīti ar interesantiem stāstiem par konkrētiem cilvēkiem; šādu stāstu nav mazums, jo Portugālē struktūrfondu piešķirumus izmanto, lai attīstītu prasmes, veicinātu ilgtspējīgu izaugsmi, garantētu sociālo kohēziju, nodrošinātu teritoriju un pilsētu attīstību un uzlabotu pārvaldību. Nav tālu jāmeklē, lai aiz šīm prioritātēm atrastu cilvēkus.

Kā tas darbojas?

Mēnesī vidēji 2,2 miljoni cilvēku noklausās pārraides, kurās ik nedēļu stāsta par dažādām darbības programmām, – un Portugālē ir 14 tādu programmu. Bet stāstīts tiek ne tikai par programmām vien, raidījumu veidotāji apmeklē arī visus reģionus. "Organizēt loģistiku un iniciatīvā iesaistītos cilvēkus nav viegli, jo visām *NSRF* iestādēm ir aktīvi jādarbojas; darbs pie raidījumu programmas, kas ilgs gadu, prasa diezgan daudz pūļu, veidojot raidījumu saturu," saka Elizabete Kvintasa (*Elisabete Quintas*), *NSRF* Observatorijas komunikācijas nodaļas darba koordinatore.

Lai gan radio projekta struktūra ir skaidri noteikta, pēc Kvintas domām svarīga ir stacijas neatkarība. Sākot sadarbību, nepārprotami likām saprast, ka tiek piedāvātas partnerattiecības un ka fonda komunikācijas nodaļas koordinatoriem nav vēlšanās diktēt saturu vai caurskatīt programmu pirms tās pārraidīšanas. "Žurnālisti var ieteikt tos struktūrfonda atbalstītos projektus, kuri viņiem šķiet atbilstoši, – mēs neiejaucamies viņu nojautā par to, kādi stāsti cilvēkiem varētu būt interesanti," turpina Kvintasa.

No radiostācijas viedokļa šāda uzskata priekšrocība ir tā, ka žurnālistiem tiek dota iespēja pētīt tēmu, izmantojot savu klausītāju dzīvesstāstus.

"Tas ir svarīgi," apgalvo Klaudija Timoteo (*Cláudia Timóteo*), viena no četriem projektā iesaistītajiem žurnālistiem. "Mēs palīdzam cilvēkiem apzināties, ka ir iespējams realizēt sapni ar projekta finansējuma atbalstu, un viņi arī sāk saprast, no kurienes nāk šī nauda un kā tā tiek izmantota."

Timoteo nešaubās, ka strādā vietā, kur tiek veidoti informatīvā ziņā vērtīgi raidījumi: "Tā ir privilēģija zināt par tik daudziem projektiem un iniciatīvām, kas pozitīvi ietekmē izmaiņas manā valstī."

JAUNA PIEEJA PILSĒTAS ATJAUNOŠANAI ĢENTĒ UN FLANDRIJĀ

Flandrijas valdības struktūrvienība ERAF līdzekļu pārvaldīšanai nodrošina savu klātbūtni visos ar ES finansējumu saistītos pasākumos. Tā arī pastāvīgi strādā pie komunikācijas veida izvērtēšanas, kā arī darbības efektivitātes mērīšanas.

Liliana Stinisenā (*Liliane Stinissen*), komunikācijas koordinatore Flandrijas valdības struktūrvienībā ERAF līdzekļu pārvaldīšanai, ir pārliecināta, ka "lai pareizi runātu ar auditoriju, tā ir labi jāpazīst". Lai reģionālās attīstības iespējas varētu izmantot, uzņēmējiem un organizācijām par tām ir jāzina. Tāpēc jaunos ziņu izplatīšanas paņēmienus var uzskatīt tikai kā papildinājumu parastajiem, pārbaudītajiem faktu izplatīšanas veidiem semināros, dažādos pasākumos, brošūrās vai ziņojumos kā papīra formātā, tā tiešsaistē.

Pieeju rūpīgi izvēlas katrai mērķauditorijai, un ar laiku izveidotā kontaktu tīkla vērtība palielinās, jo pamata informācija tiek atkārtota vairākkārtīgi. Lai efektivitāte būtu vēl lielāka, Flandrijas valdība iepazīstina auditoriju ar reāliem piemēriem par to, kādu labumu ir guvuši uzņēmumi un kā ar ES līdzfinansējuma palīdzību attīstās ekonomika kopumā.

Tā, piemēram, ideāls brīdis informācijas publiskošanai par ES finansējuma nozīmi bija ES līdzfinansētā Kotrijkas izstāžu centra pabeigšana, kad vietējās viesnīcās pieauga rezervāciju skaits.

Tomēr, neraugoties uz izteiksmīgajiem biznesa rādītājiem, daudz plašāks uzdevums ir sabiedrības piesaiste. Flandrijas valdība izmanto katru reklamēšanas iespēju, lai, apvienojot bagātīgu faktu materiālu ar tēlainu izteiksmes veidu, uzrunātu ikviena vecuma un stāvokļa cilvēkus. Īpašos pasākumos, tādos kā Ģentē, vispirms acīs krit investīciju projekti. Vēlāk, dodoties pastaigā, var iegriezties speciālā izstādē un iepazīties ar ES finansējuma nozīmi konkrētās investīciju grupās. Pusaudžiem informācija tiek pasniegta īpašā, viņiem paredzētā veidā, piedāvājot intervijas, kā arī interaktīvas spēles domāšanas rosināšanai.

To, kādu iespaidu šī reklāma patiešām rada, novērtēt nekad nav viegli, bet zināmu skaidrību var iegūt no aptaujām tiešsaistē un vietējos medijos. Flandrijas valdības vietnē sabiedrība var piedalīties aptaujā, bet nākotnē ir paredzēta personīga anketu aizpildīšana, lai cilvēki, sniedzot atbildes, zina, ka viņu viedoklis ir sadzirdēts.

Notikumu atainojums Ģentē

Eiropas finansējums ir Ģentes atjaunošanas un novatorisko risinājumu pamatā. "Vietējiem iedzīvotājiem nebūtu jāšaubās par to, ka pilsētas uzplaukums ir daļēji saistīts ar tās atrašanos Eiropas Savienībā," saka Ketlīna Tavernjē (*Kathleen Tavernier*), Ģentes pilsētas domes pārstāve.

Pagājušā gada 8. maijā pilsētas varas iestādes kopā ar Austrumflandrijas provinci organizēja Eiropas dienu, kuras laikā notika virkne skaidrojošu pasākumu par ES labvēlīgo ietekmi uz vietējo cilvēku, jauniešu un uzņēmēju dzīvi. Pasākumu norises vieta bija Rabo, agrāk nolaists pilsētas rajons, kurā mājvietu bija raduši daudzi un dažādi imigranti. Kad kopīgi tika stādītas puķes, veidojot Eiropas Savienības karogu, Eiropa burtiski uzplauka viņu acu priekšā.

Uzmanības centrā it īpaši bija Rabo un Blezanvē dzīvojamie rajoni. 2003. gadā uzsāktā ilgtermiņa attīstības programma pārveido rajonu sociālo identitāti, atdzīvina ekonomisko potenciālu un nodrošina iedzīvotājus ar kvalitatīviem un drošiem mājokļiem.

Novatoriska laika radīto iespēju izmantošana ir ļāvusi izveidot pagaidu kultūras centru kādreizējā Rabo-Blezanvē rūpnieciskajā teritorijā. Laukums ir paredzēts jaunai apbūvei, bet, kamēr tā vēl nav sākusies, sociālas un mākslinieku grupas ir lieliski izmantojušas ES līdzfinansējumu, lai apgūtu šo vietu savām vajadzībām. Tajā var pulcēties dažādas sabiedrības grupas, iedzīvotāji var saņemt zemes gabalu mazdārziņam, un tur var organizēt daudz dažādu kultūras pasākumu.

Oktobrī notika Ģentes pilsētas un Flandrijas valdības kopīgi rīkots festivāls "Dzīve pilsētā", veltīts mājokļu celtniecībai. Iedzīvotājiem pirmajiem bija iespēja redzēt to, kā ar ES atbalstu pagātne pārtop plaukstošā nākotnē. Braucot ekskursijā ar kuģi, varēja vērot, kā tiek atjaunoti doki, kā vietas tiek pārvērstas drošos dzīvojamajos rajonos un kā investīcijas infrastruktūrā nostiprina pilsētas konkurētspēju Flandrijā.

KONKURSI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI POLIJĀ

Var debatēt par to, kā izmantot Reģionālās attīstības fonda piešķirtos līdzekļus, kādam nolūkam un kādiem projektiem šo naudu vislabāk izlietot. Taču visiem var būt viena kopīga vēlēšanās – padarīt valsti skaistāku. Un vienbalsīgs atbalsts šai vienkāršajai idejai lika Polijas Reģionālās attīstības ministrijai izmantot Reģionālā fonda finansējumu, lai šo mērķi īstenotu visā valstī.

Kā jau katrā konkursā, arī "Veidosim Poliju skaistāku", kam tagad aprit trešais gads, uzvarētājiem piešķir balvas dažādās kategorijās. Šī ES reklāmas kampaņa intriģē ar to, ka balva par uzvaru konkursā ir bezmaksas publicitāte, ko gūst projekts. Visi projekti ir saistīti ar tūrisma industriju, un tādēļ publicitāte tiem ir būtiska. Bet reklamēta tiek ne vien attiecīgā objekta pievilcība, bet arī tas, ka projekta atbalsta līdzekļu lielāko tiesu nodrošina reģionālais finansējums.

Anna Suļiņska-Vujcika (*Anna Sulińska-Wójcik*), Informācijas, reklāmas un apmācības nodaļas struktūrvienības vadītāja, pasmaida. "Mums šķiet, ka tas ir diezgan gudri darīts," viņa saka.

Labas idejas aizsākums

Konkurss "Veidosim skaistu Poliju" (tagad – "Veidosim Poliju skaistāku") ir tikai viens no projektiem, kurus finansē no piešķirumiem, ko nodaļa saņem saskaņā ar Eiropas Savienības fondu komunikācijas stratēģiju. Katru gadu atbalstu saņem 20 projekti, kas reklamē ES iesaistīšanos Polijas dzīvē; pēc iespējas plašai auditorijai tiek stāstīts par ES finansējumu un skaidrots, kā šī sistēma darbojas. Vienā no finansēšanai izraudzītajiem projektiem bija izvirzīts mērķis – izstrādāt ceļvedi pa valsts galvenajiem tūrisma objektiem –, un tā radās ideja par ikgadējo konkursu.

"Mēs uzreiz sapratām, ka tā ir lieliska ideja," saka A. Suļiņska-Vujcika. "Mēs gribējām sabiedrībai parādīt, ko var izdarīt ar ES fondiem – tūrisma projektus var viegli pamanīt, tie ir atpazīstami un piesaista cilvēkus, tāpēc gribējām sarīkot šādu projektu konkursu, lai pierādītu, ka nauda tiek izlietota tā, ka cilvēki patiešām to var redzēt."

Kā reāli iesaistīt medijus

Tiklīdz ir pieteikti projekti, par to tiek informēta vietējā prese, un dalībniekiem rodas apjausma, uz kādu publicitāti tie var cerēt uzvaras gadījumā. "Kad izsūtām kandidātu sarakstu, presē tiem tiek atvēlēta gara sleja, viņus tas ļoti interesē. Vietējie mediji sāk lobēt sev tīkamāko projektu; līdz ar to presē tūlīt uzvirto konkurences gars," skaidro A. Suļiņska-Vujcika.

Tiek aptverts visplašākais objektu spektrs, sākot no pamestas tekstilfabrikas, kas tagad ir pārveidota pazīstamā mākslas galerijā, depresīvajā, postindustriālajā Lodzā līdz interaktīvam zinātnes parkam Krakovā. "Mēs zinājām, ka konkursā parādīsies interesanti projekti, bet mūs patiešām pārsteidza to dažādība," piebilst pasākumu organizēšanas eksperte Edīte Mečiņska (*Edyta Meczyńska*).

Kandidātiem un, protams, uzvarētājiem nozīmīga ir tieši mediju sniegtā atspoguļojuma kvalitāte. Projekta reklāma cita starpā iekļāva objekta regulāru rādīšanu televīzijā, populārā nedēļas nogales rīta raidījumā, kuru vadīja kāds plaši pazīstams cilvēks. Vislabākajā reklāmlaikā vakara stundās bija raidījums, kurā žurnālists apmeklēja dažādus uzvarētājus un rādīja ne tikai interesantos objektus, bet arī skaidroja, kāda nozīme bijusi ES finansējumam.

To visu pastiprināja labi redzamās vietā izvietota reklāma žurnālos, kas tiek dalīti lidmašīnu pasažieriem, un saistošā, ļoti modernā stilā un noformējumā izveidotā izstāde lidostā.

Un uzvarētājs ir...

Pirmajā apbalvošanas ceremonijā balvas pasniedza Reģionālās attīstības ministrs. Tā kā daudzi uzvarētāji pārstāvēja nelielas pilsētas un ciemus, saņemtā atzinība viņiem izraisīja spēcīgu emocionālu pārdzīvojumu. "Daudziem uzvarētājiem acis bija asaras," atceras Magdalena Džubeka-Grudziņska (*Magdalena Dziubek-Grudzinska*), nodaļas galvenā speciāliste starptautiskās sadarbības jautājumos.

Bet vai nav sarežģīti panākt augsta līmeņa politiku piedalīšanos šādā ceremonijā? "Jā, ir," viņa atzīst un tad paskaidro, ka pasākuma laiks tika izvēlēts tā, lai tas sakristu ar netālu notiekošu augsta līmeņa forumu. "Mēs zinājām, ka viņi būs tepat blakus, tāpēc rūpīgi plānojām, un tas atmaksājās – viņi ieradās."

Šādu gudru plānojumu var saskatīt it visā. Anna Suļiņska-Vujcika to formulē īsi: "Mums izdevās runāt par kaut ko vairāk nekā par naudu vien – nauda ir abstrakta, tik liela summa, ka cilvēki to nevar reāli iztēloties, tā ir bezpersoniska. Bet, kad stāstām par to, ka, pateicoties Eiropas naudai, Polija kļūst skaistāka, cilvēki paveras apkārt un ierauga, ka dažas lietas patiešām ir mainījušās."

TULŪZAS PILSĒTAS VELOBRAUCIENS – MALKS SVAIGA GAISA

Tulūzas iedzīvotāji ir pacentušies, lai ilgtspējīgi transportlīdzekļi visai drīz kļūtu par ikdienas dzīves sastāvdaļu. Velosipēdu izmantošanu pilsētā veicina *Vélô Toulouse* piedāvātā velosipēdu nomas programma un Garonnas departamentā izveidotais ES finansētais veloceļu tīkls, kas aizvien paplašinās. Tāpēc maijā, kad Tulūza piedalījās Dienvidu-Pireneju apgabala reģionālajos Eiropas svētkos, kas ilga veselu nedēļu, pilsētā sarīkotais velobrauciens ar mērķi parādīt ES finansējuma nozīmi vietējo iedzīvotāju dzīvē, ātri vien piesaistīja interesi.

Velobrauciena dienā rīkotājus pārsteidza tas, ka dalībai braucienā bija pulcējušies 200 cilvēki; daži no viņiem bija žurnālisti, bet lielākā daļa – vietējie interesenti. 15 km garajā maršrutā viņi aplūkoja 12 dažādus investīciju projektus pilsētā, kas daļēji bija finansēti no ES reģionālajai attīstībai paredzētajiem līdzekļiem. Brauciens deva ļoti taustāmu priekšstatu par to, ka ES nauda ir svarīgs līdzeklis dažādu ideju realizēšanai, piedaloties reģionālajām iestādēm.

Eiropas svētkos rīkotais 2009. gada Tulūzas velobrauciens saņēma:

- 4 500 *euro* lielu ERAF finansējumu,
- kā arī brīvprātīgus ziedojumus natūrā no dalīborganizācijām.

Francijas valsts amatpersonas izteica savus atzinumus un domas par pasākumu Francijas reģionālās attīstības tīklā reģiona līmenī, un līdz ar to ideja rosināja interesi arī citviet Francijā un, informācijai izplatoties *Inform* tīklā, kurā darbojas ES reģionālās politikas komunikācijas koordinatori, – arī Eiropas Savienībā. Izdomas bagātais pasākums, kurā ar minimāliem izdevumiem tika reklamēti Eiropas reģionālās attīstības projekti, visur tika uztverts pozitīvi. Vietējo iedzīvotāju grupas bija tieši iesaistītas pasākumā, un pasākums kopumā bija oriģināls veids, kā cilvēkiem parādīt ES finansējuma nozīmi.

Velobrauciena rīkošana bija efektīvs veids, kā izmantot nelielu budžetu. ES resursi tika galvenokārt izmantoti spilgtas un informatīvas maršruta kartes izstrādāšanai, kurā bija norādīta katra apmeklējamā vieta un elektroniskā saite plašākas informācijas iegūšanai. Pirms pasākuma pilsētā tika izplatītas 5 000 kartes, spilgtā un vienkāršā veidā piesaistot uzmanību pašam pasākumam.

Žurnālisti, kas piedalījās velobraucienā, varēja rakstīt par pašu acīm redzēto un fiksēt līdzās braucošo vietējo iedzīvotāju izteikumus. Plašsaziņas līdzekļos velobrauciens tika atspoguļots ļoti pozitīvi gan pirms, gan arī pēc pasākuma un, protams, kļiedēja cinisku vai kritisku attieksmi pret ES. Daudzi atzina velobraucieni par labāko pasākumu visā Eiropas svētku nedēļā un vēlējās, lai citā kontekstā ideja tiktu īstenota vēlreiz.

Mazi tēriņi, ievērojams efekts

Jaunas iespējas materializējas

Vissvarīgākais

Tulūzas velobrauciens parādīja, kā informāciju par ES reģionālo attīstību var sniegt skaidrā un saprotamā veidā. Šai informācijai bija laba sasaiste ar velobrauciena pozitīvo tēlu, un cilvēkiem tika sniegta interesanta iespēja vērot ES ieguldījumu rezultātus. Saikne starp draudzīgo, izklaidējošo pasākumu un ES reģionālās attīstības finansējuma devumu Tulūzas pilsētai nepaslidēja garām nedz dalībnieku, nedz skatītāju uzmanībai.

Velobrauciens beidzās pie Kanceropoles, sniedzot dalībniekiem unikālu iespēju apmeklēt vismodernāko vēža izpētes centru, kuru uzcēla pēc 2001. gada postošā sprādziena AZF minerālmēslu ražotnē. Tas bija lielākais un nozīmīgākais braucienā iekļautais projekts. Šis objekts pats par sevi izraisa lielu interesi vietējā sabiedrībā un rada emocionālu attieksmi; dienas galvenā notikuma izvēle izrādījās veiksmīga.

Pēc sprādziena, kas izpostīja AZF ražotni, pilsētā tika uzsākti vairāki jauni projekti, tostarp vidusskolas pārbūve un modernizācija. Daži projekti ir atdzīvinājuši rajonu pilsētvidi gan ar vides mākslas objektiem, gan estētiskiem uzlabojumiem. Citi ir nodrošinājuši iedzīvotājiem jaunus objektus, tādus kā bērnudārzi.

Pasākuma veiksmi nodrošināja vietējo rīkotāju pašatdeve un enerģija. Sākotnējo ideju izvirzīja *Faisons L'Europe*, viena no organizācijām, kas lobē Eiropas kopējās intereses Francijā, un tās biedri arī uzņēmās vadošo lomu idejas īstenošanā. Šīs organizācijas, kā arī *Toulouse Vélo* asociācijas dalībnieki nodrošināja lielu skaitu brīvprātīgo, kas palīdzēja organizēt un vadīt praktiskos pasākumus un rūpējās par drošību. Kopā ar Dienvidu-Pireneju reģionālajām iestādēm rīkotāji izplatīja ideju starp vietējiem iedzīvotājiem un parādīja, kā tajā var iesaistīties pilnīgi visi uzrunātie.

KĀ IZPILDĪT PRASĪBAS

PAR INFORMĀCIJAS SNIEGŠANU

Kā aprēķināt vietu, kas vajadzīga obligātās ar ES saistītās informācijas izvietojumam (Komisijas Regulas (EK) Nr. 1828/2006 9. pants) informatīvajā stendā vai uz informatīvās plāksnes?

Jāuzsver, ka atbalsta saņēmēja pienākumi par informāciju, kas norādāma uz stacionāras informatīvās plāksnes, nedaudz atšķiras no pienākumiem par informāciju, kas izvietojama stendos. Abos gadījumos jāizvieto

ES emblēma, atsauce uz attiecīgo fondu un paziņojums, kurā uzsvērta ES pasākuma radītā pievienotā vērtība.

Stenda gadījumā vismaz 25 % no stenda laukuma atvēl 9. pantā minētajai informācijai, turpretim plāksnes gadījumā laukumu, ne mazāku par 25 % no plāksnes laukuma, atvēl 9. pantā minētajai informācijai, ko papildina darbības veids un nosaukums.

Kādu tehnisko atbalstu var pieprasīt, rīkojot konferences un seminārus darbības programmu veicināšanai un dalībai tajās?

Tehniskā atbalsta mērķis ir sekmēt programmas vispārējo vadību un īstenošanu, tāpēc saistītajām darbībām ir jābūt skaidri attiecināmām uz darbības programmas mērķi. Piemēram, attiecībā uz darbībām publicitātes un informācijas nodrošināšanai programmas tehniskā atbalsta līdzekļus var izmantot programmā paredzēto popularizēšanas pasākumu apmaksai.

Katru komunikācijas plānu jāpapildina ar indikatīvu budžetu (Komisijas Regulas (EK) Nr. 1878/2006 2. panta 2. punkta c) apakšpunkts). Vai šos budžetus var izmantot vadošās iestādes iekšējo izdevumu segšanai, piemēram, personāla apmācībai komunikācijas jomā vai komunikācijas koordinātoru atalgojumam?

Atšķirībā no 2000.–2006. gada budžeta perioda šoreiz nav īpašu noteikumu par tehniskā atbalsta izdevumu pamatotību. Ja konkrētajā regulā, kura attiecas uz fondu, izklāstītie noteikumi tiek ievēroti, tad tehniskā atbalsta pasākumu pamatotību nosaka attiecīgās valsts līmenī. Tātad, ja valsts noteikumi pieļauj, tad to darbinieku apmācību un atalgojumu, kuri īsteno darbības programmu, var līdzfinansēt no attiecīgās programmas tehniskā atbalsta līdzekļiem. Tomēr jāpierāda, ka šādi izdevumi ir vajadzīgi, lai īstenotu komunikācijas plānā noteiktos pasākumus.

Vietā, kurā tiek veikta darbība, atbalsta saņēmējam jāuzstāda informatīvs stends (Komisijas Regulas (EK) Nr. 1828/2006 8. pants). Bet kas jādara, ja darbība tiek veikta vairākās vietās. Ja tiek celti 12 tilti, vai tad uzskata, ka ir 12 darbības veikšanas vietas?

Informācijas un publicitātes noteikumu mērķis ir nodrošināt pietiekamu redzamību ES atbalstītajiem projektiem, tā lai iedzīvotāji būtu informēti par kohēzijas politikas ieguldījumu dzīves kvalitātes uzlabošanā. Tāpēc 8. panta noteikumi jāizprot plašā nozīmē (8. panta 3. punkts): "Darbības īstenošanas laikā atbalsta saņēmējs uzstāda informatīvu stendu katrā darbības veikšanas vietā, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

- a) kopējais valsts ieguldījums darbībā pārsniedz 500 000 euro;
- b) darbību veido infrastruktūras finansēšanas vai būvniecības darbības."

Tātad neatkarīgi no tā, vai 12 tiltu būvniecība ir noteikta kā "viena" vai "12 darbības", ja šie 12 tilti atrodas dažādās vietās un to būvniecībai ir izveidoti dažādi būvlaukumi, attiecīgajam informatīvajam stendam jābūt izvietotam katrā darbības vietā.

No kura brīža potenciālajiem atbalsta saņēmējiem jānodrošina atbilstība publicitātes prasībām? Vai tas jādara līdz ar līdzfinansēšanas līguma parakstīšanu? Kas notiek, ja projektam vajadzīgie informācijas un publicitātes materiāli ir sagatavoti iepriekš (bet pēc 2007. gada 1. janvāra) un atbalsta saņēmējs vēlas atgūt izdevumus kā pamatotus? Kā rīkoties situācijā, kad vadošā iestāde ir publicējusi projekta reklāmas materiālus tad, kad tā vēl tikai plāno iesniegt projekta pieteikumu?

Atbalsta saņēmējiem ir pienākums ievērot publicitātes prasības tikai no tā brīža, kad projekts ir izraudzīts līdzfinansēšanai un ar kompetento iestādi ir parakstīts līdzfinansēšanas līgums. Parasti izdevumus, ieskaitot tos, kas attiecas uz darbības publicitātes nodrošināšanu, uzskata par pamatotiem, ja tie faktiski veikti laikposmā no dienas, kad darbības programmas iesniegtas Komisijai, vai 2007. gada 1. janvāra – atkarībā no tā, kura diena ir agrāk, – līdz 2015. gada 31. decembrim (Vispārējās Regulas 56. pants). Izdevumus par publicitātes materiāliem pirms šī datuma un/vai tādiem materiāliem, kas neatbilst regulās norādītajām publicitātes prasībām, neuzskata par pamatotiem.

Panorama aplūko reģionālo politiku plašākā kontekstā, analizējot to, kā informāciju par reģionālo politiku sniedz citi cilvēki un organizācijas.

LAI KATRS VĀRDS SASNIEGTU MĒRĶI

Visi, kas darbojas reģionālās attīstības politikas veicināšanas un īstenošanas jomā, vēlas panākt, lai sabiedrībā nonāktu viena un tā pati ziņa par ES līdzfinansējuma nodrošināto guvumu iedzīvotājiem un iedzīvotāju grupām. Galvenais ir saprast, vai organizācija tiešām uzrunā tās grupas, ar kurām tā strādā. Divas dažādas organizācijas stāsta, kā tās risina savu vissvarīgāko uzdevumu.

Europe Direct jūsu ērtībai

Lai saprastu to, kā lietas notiek Eiropā, nav jādodas uz Briseli. *Europe Direct* informācijas centru darbinieki visā Eiropā, spēj atbildēt uz daudz lielāku jautājumu skaitu, nekā jebkurš to spētu iedomāties.

Europe Direct centru darbinieki vēlas, lai ES reģionālais finansējums, kas paredzēts projektiem attiecīgajos reģionos, tiktu veiksmīgi apgūts. Dažādos veidos viņi nodrošina to, lai uzņēmumi un asociācijas, kuras var pretendēt uz finansējumu, tam pieteiktos, un palīdz šo procesu īstenot līdz galam. Darbojoties tīklā, viņi pastāvīgi sazinās ar birojiem citos reģionos, veidojot sadarbību un pārņemot jaunākās idejas. Kad vien rodas iespēja paskaidrot cilvēkiem to, kā ES finansējums palīdz ikdienā, *Europe Direct* darbinieki nodrošina publicitāti un jaunāko informāciju par projektiem.

Piemēram, Francijā saikni starp informācijas centriem nodrošina darba grupa, un Komisijas amatpersonas no *Regio*, Nodarbinātības un Lauksamniecības ģenerāldirektorātiem regulāri piedalās centru rīkotajās sanāksmēs, lai apspriestu to, kā vislabāk reklamēt fondus reģionu līmenī. Komisijas tieša iesaistišanās vairo *Europe Direct* centru autoritāti un nostiprina sadarbību starp Briseli un dalībvalstīm.

Europe Direct darbinieki zina, cik liels spēks piemīt izdomas bagātai komunikācijai, un viņi bieži sniedz informatīvus paziņojumus žurnālistiem, rīko uzņēmumu forumus, lai veicinātu pieteikšanos finansējuma saņemšanai, regulāri izsūta informatīvus biļetenus pa e-pastu un veic daudzus "aizkulišu" uzdevumus, lai panāktu vislielāko atdevi no finanšu ieguldījumiem.

ESF informācijas koordinatori – vairāk uzmanības nodarbinātībai un apmācībai

Katru gadu ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību iespaidīgas naudas summas tiek investētas nodarbinātības un apmācības iniciatīvās, un **ESF neformālā informācijas koordinatoru tīkla (INIO)** galvenā prioritāte ir pārliecināties par šīs informācijas izplatīšanu visiem tiem, kas varētu šīs iniciatīvas izmantot.

Tā kā informācijas koordinatori strādā visā Eiropas Savienībā, svarīga nozīme ir kolēģu tīklam Eiropā, kas ļauj dalīties ar veiksmes stāstiem un apmainīties ar idejām. Šo *INIO* tīklu administrē Komisija, un tīkla darbība liecina par to, cik svarīga ir aktīva partnerība labai politikas vadībai. Papildus galvenajam uzdevumam – nodrošināt augstas kvalitātes informāciju un publicitāti – tīkls rada vēl vienu dimensiju, ļaujot izmantot pašu uzkrāto pieredzi, lai izvēlētos atbilstošos cilvēkus konkrētam darbam.

Šāds tīkls paver ceļu visdažādākā veida apmaiņai un sadarbībai. Konferencē, kas notiek vienā valstī, var aicināt plaši pazīstamus runātājus no citām ES valstīm. Darbinieku kontakti personīgā līmenī uztur pastāvīgu informācijas plūsmu, un šāds labu ideju izplatīšanās ceļš ir sevi apliecinājis.

Vispersonificētākais veids, kas līdz šim izmantots publicitātes radīšanai, ir interviju video ieraksti, kuriem var piekļūt Komisijas ESF tīmekļa vietnē. Īsas intervijas ar 54 cilvēkiem, kas tagad ir pieejamas arī grāmatā, parāda tos nozīmīgos soļus, kurus šie cilvēki ir veikuši, lai pārkvalificētos atbilstoši mainīgajam darba tirgus prasībās. Tie ir patiesi stāsti par cilvēkiem, kas guvuši labumu no ES līdzfinansētās apmācības, un, ja attiecīgajā vietā nodarbinātais komunikācijas koordinators to nepavēstītu plašākai auditorijai, šo stāstu nebūtu.

ES reģionālās politikas informatīvās saites

RegioStars (2009. gads)

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/regiostars_09_en.cfm?nmenu=4#f

RegioStars (2010. gads)

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/regiostars_en.cfm?nmenu=4#2010

Atvērto durvju dienas – 2009 (Eiropas reģionu un pilsētu nedēļa)

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/index.cfm

Europe Direct

http://ec.europa.eu/europedirect/index_en.htm

Eiropas Rīcības dienests

<http://www.ecas.org/>

ES reģionālā politika – pilsoņu viedokļi (Eiroparometra zibensaptauja Nr. 234)

http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_234_en.pdf

http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_234_sum_en.pdf

Eiropas Komisijas saites

Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta vietne

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Regio ĢD Inform tīkls

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm

Regula (EK) Nr. 1083/2006 (Vispārīgā regula)

[http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/general/ce_1083\(2006\)_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/general/ce_1083(2006)_en.pdf)

Regula (EK) Nr. 1828/2006 (Īstenošanas regula)

[http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/fsfc/ce_1828\(2006\)_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/fsfc/ce_1828(2006)_en.pdf)

Regula (EK) Nr. 1081/2006 (ESF regula)

[http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/fse/ce_1081\(2006\)_en.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/fse/ce_1081(2006)_en.pdf)

Saites uz šajā izdevumā minētajiem projektiem/organizācijām

"Vai tu zini par ESPA", Grieķija – audiovizuālā reklāma, kas guva 2009. gada RegioStars galveno balvu

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/doc/movie/greek_national.wmv

Svonzijas universitātes Nanoveselības centrs

<http://www.swan.ac.uk/nanohealth/>

Manheimas Musikpark

<http://www.musikpark-mannheim.de/web09/>

Brandenburgas vadošā iestāde

www.entdecke-efre.de

Tulūzas Kanceropole

<http://www.canceropole-toulouse.com/>

Centrāleiropas programma (2007.–2013. gadam) –

Sadarbība panākumiem

<http://www.central2013.eu/>

Eiropas diena Ģentē

www.gent.be

Eiropas diena Tulūzā

<http://www.europe-en-midipyrenees.eu/web/Europe/1210-fete-de-l-europe.php/>

Europe Direct

http://ec.europa.eu/europedirect/visit_us/index_fr.htm

Eiropas Rīcības dienests

<http://www.ecas.org/>

Reģionu komiteja

<http://www.cor.europa.eu/pages/HomeTemplate.aspx/>

ERAF Ģentē, Beļģijā

<http://www.gent.be/EFRO>

Veidosim Poliju skaistāku

<http://www.polskapieknije.pascal.pl/>

Reģionālās politikas tīkla organizācijas

<http://www.interreg4c.eu/>

<http://www.espon.eu/>

<http://urbact.eu/>

<http://www.interact-eu.net/>

Citas noderīgas saites

Ilgadējais pētījums par gaidāmajām tendencēm

komunikācijas vadībā un sabiedriskajās attiecībās

www.communicationmonitor.eu

Saites uz svarīgākajām vietnēm saistībā ar nākamo izdevumu

Vērtējumi par 2000.–2006. gada plānošanas periodu

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado2_en.htm

Vērtējumi par 2007.–2013. gada plānošanas periodu

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado_en.htm

DISKUSIJAS PAR KOHĒZIJAS POLITIKU PĒC 2013. GADA RIT PILNĀ SPARĀ

Lai atbalstītu Komisijas darbu, veidojot kohēzijas politiku laikiem pēc 2013. gada, ir radīta jauna konsultantu grupa, ko veido dalībvalstu eksperti, proti, augsta līmeņa grupa turpmākās kohēzijas politikas apsvēršanai. Šajā rakstā ir skaidrotas grupas pilnvaras un aplūkota tās darbība, ņemot vērā diskusijas par turpmāko politiku.

Ceturtnā kohēzijas ziņojuma iesniegšana 2007. gadā rosināja pārdomas par turpmāko kohēzijas politiku, izvirzot vairākus jautājumus sabiedriskajai apspriešanai, jo īpaši attiecībā uz sarežģītajiem uzdevumiem, kas turpmākajos gados jāveic reģionos. Šīs sabiedriskās apspriešanas rezultātu kopsavilkums ir atrodams Piektajā progresa ziņojumā par ekonomisko un sociālo kohēziju (2008. gada jūnijs). Pēc tam tika izstrādāta Zaļā grāmata par teritoriālo kohēziju (2008. gada oktobrī). Tās rezultāti ir publicēti Sestajā progresa ziņojumā par ekonomisko un sociālo kohēziju.

Darba dokumentā, kas izdots 2008. gada novembrī, ir noteikta četru galveno problēmu, proti, globalizācijas, demogrāfisko pārmaiņu, klimata pārmaiņu un energoapgādes, iespējamā ietekme uz reģioniem.

Vēl 2009. gada aprīlī Fabricio Barka (*Fabricio Barca*) nāca klajā ar neatkarīga eksperta ziņojumu "Reformētas kohēzijas politikas programma", kurā novērtēja esošo situāciju un sniedza ieteikumus nākotnei.

Pēc iepriekšējās komisāres Danutas Hībneres (*Danuta Hübner*) izteiktajiem apsvērumiem neformālajā ministru sanāksmē 2009. gada aprīlī Marianske Lazně tika izveidota augsta līmeņa grupa kā neformāla platforma galveno turpmākās kohēzijas politikas elementu apspriešanai starp Komisiju un dalībvalstīm.

Regio ĢD ģenerāldirektora vietniece Katarina Maternova (*Katarína Mathernová*) skaidro: "Augsta līmeņa grupa dod iespēju Komisijai un dalībvalstīm padziļināti apspriest savstarpēji svarīgus turpmākās kohēzijas politikas jautājumus." Viņa uzsver grupas nozīmi šādi: "Mēs varam apspriest politikas turpmākos virzienus un apmainīties viedokļiem ar kolēģiem, kuri ir guvuši līdzīgu pieredzi kohēzijas politikas ieviešanā. Tā kā mēs neesam pilnvaroti apspriest budžetu – šim nolūkam ir izveidotas formalizētākas struktūrvienības –, mēs pievēršamies saturam un politikas īstenošanai."

Plānā ir paredzētas vismaz četras sanāksmes gadā. Iepriekšējā sanāksmē, kas notika decembrī, uzmanības centrā bija divas galvenās jomas – komisārs Sameckis (*Samecki*) uzstājās ar "Virzības dokumentu par turpmāko kohēzijas politiku" un augsta līmeņa grupas dalībnieki apsprieda stratēģisko saistību starp turpmāko ES stratēģiju 2020. gadam (kuras sabiedriskā apspriešana notiek pašlaik) un kohēzijas politikas iespējamo nozīmi daudzu svarīgāko jautājumu risināšanā. Nākamā sanāksme ir paredzēta 2010. gada sākumā.

Katrā izdevumā *Panorama* stāsta par divu projektu attīstību to vadītāju skatījumā. Mēs pētām ERAF finansēto projektu kāpumus un kritumus, apzinām problēmas un dalāmies ar risinājumiem.

1.

PROJEKTS

PROJEKTĀ *MUSIKPARK* MANHEIMĀ

Manheimas *Musikpark* ir projekts, kas ļauj tikko izveidotiem MVU spert pirmos soļus mūzikas laukā. *Musikpark* 4 300 m² lielajā teritorijā pietiek vietas baleta studijai un izrāžu telpām, darbnīcām, vairākām skaņu ierakstu studijām, TV studijai un modernai konferenču zālei, kurā pārrunāt vissvarīgāko – pirmo pasūtījumu.

Fakti un skaitļi

Saskaņā ar 2. mērķi *Musikpark* paredzēts ieguldīt nedaudz vairāk kā 5 miljonus *euro*. Finansēšana sākās 2004. gadā un turpināsies 15 gadus.

Revīzijas laiks *Musikpark*-ā

Nevienam tā nepatīk, taču visiem tā ir obligāta – tā ir revīzija. Ikviens, kas ir iesaistīts Reģionālās attīstības politikas finansētā projektā, zina, ka darbs ar dokumentiem un darba stundu skaita aprēķināšana grāmatvedības pārskatiem ietilpst projekta vadītāja pienākumos.

Kristiāns Zommers (*Christian Sommer*), *Musikpark* projekta vadītājs, ir priecīgs, ka šis laiks ir pagājis un viss noritējis labi. "Mēs saņēmām informāciju, ka augustā ieradīsies šim reģionam apstiprinātie ES revidenti, un trīs nedēļas vēlāk visi dokumenti bija jānogādā rātsnamā – kādi 50 metri dokumentu."

Revīzija attiecās uz projekta pirmo posmu, kad ERAF finansējumu ieguldīja tagadējās *Musikpark* ēkas celtniecībā. Nedēļu pirms pārskata nodošanas pēdējā termiņa Zommers un visi viņa kolēģi vēl darbojās ap tehniskajiem rasējumiem, plāniem, rēķiniem un visu saraksti starp darbuzņēmējiem, arhitektiem un *Musikpark*. "Diemžēl daudzi no tiem, kas darbojās toreiz, tagad strādā citur, un viņiem vairs nav līgumu ar mums. Līdz ar to mums viņi visi bija jāatrod un jālūdz piedalīties," skaidro Zommers. Tas nebija viegli, ņemot vērā to, ka viņiem nav pienākuma ierasties, jo *Musikpark* viņus vairs nenodarbina. Taču beigās visi parādījās, un process noslēdzās septembra vidū. "Mēs gaidām vēstuli, bet man teica, ka viss ir kārtībā," piebilst Zommers.

Ņemot vērā Bādenes-Virtembergas un Manheimas pilsētas tradīciju stingri ievērot noteikumus attiecībā uz ERAF finansējuma saņemšanu, Zommeram par to nekad īstu šaubu nebija. "Taču tas bija milzīgs celtniecības projekts, un vienmēr ir kādi sīkumi, par kuriem var rasties divējas domas," viņš saka.

Panākumi nozīmē, ka nepieciešamas plašākas telpas

Kaut revidenti jau varbūt sen strādā citviet, Zommers problēmas nav beigušās. *Musikpark* izveidošanas pamatā bija doma par inkubatoru jauniem, centīgiem nozares profesionāļiem, kam nepieciešams atbalsts, lai nostātos uz kājām. Ir pagājuši četri gadi, un daudzi no viņiem ir guvuši nozīmīgus panākumus, pārauguši viņiem piedāvātās telpas un iespējas. Tagad ir būtiski panākt to, lai *Musikpark* nekļūtu pats par savu panākumu upuri.

"Dažiem uzņēmumiem tiešām klājas labi – mums ir MVU, kas nodarbojas ar pasākumu organizēšanu un patiesībā ir uzplaucis tiktāl, ka tam ir klienti visā Eiropā. Viņi apgalvo, ka vai nu mums viņiem ir jādod plašākas telpas, vai viņiem nāksies mūs atstāt," turpina Zommers. Un vismazāk viņš grib, lai uzņēmumi aiziet. "Uzņēmumi, kas ir auguši kopā ar mums, strādās tajā pašā vidē, ja slēgs līgumus bez mums." Viņš baidās, ka rezultātā lielākie un sekmīgākie MVU var aiziet, līdz paņemot līgumus un kontaktus.

Šo uzņēmumu saglabāšana ir nākamā ceturkšņa uzdevums; tas nozīmē, ka gaidāmas spraigas sarunas starp *Musikpark* un Manheimas pilsētas domi.

Slava ne tikai mūziķiem

Mediji pievērsī lielu uzmanību *Musikpark* un ar to saistītā projekta *PopAkademie* neapšaubāmajiem panākumiem. Tā kā raksti parādās tik dažādos izdevumos kā mūzikas žurnāli un *Financial Times*, kā arī citos medijos, Zommers ir pieradis runāt ar žurnālistiem. "Es, protams, zinu, cik svarīgi ir nespļaut akā, no kuras nākas dzert," viņš saka. Viņš vienmēr ir gatavs apspriest sinerģiju, kas veidojas, gūstot vietējo iestāžu, nacionālo un ES reģionālo finansējumu. Zommers vienmēr cenšas panākt, lai to saprastu, – vai žurnālisti izvēlas to publicēt vai ne, ir jau cits jautājums. "Galvenā māksla ir ieinteresēt šajā informācijā žurnālistus. Svarīgi, lai sabiedrība uzzinātu, ka tādi projekti, kā manējais, ir iespējami."

2.

PROJEKTS

NANOVESELĪBAS CENTRĀ SVONZIJAS UNIVERSITĀTĒ

Dažādot finansējumu

Finansējuma avotu dažādība rada pārliecību par projekta pamatotību un risinājumu kvalitāti. Mūsu pastāvīgā kontaktpersona, CNH direktors Tims Kleipouls (*Tim Claypole*), ar prieku atzīmē, ka starp projektiem, kuros viņš ir iesaistījies, veidojas sinerģija. "Finansējumu var izmantot daudz lietderīgāk un labāk, ja no dažādiem avotiem iegūto naudu izlieto saskaņoti. Bet tas prasa laika ieguldījumu," viņš skaidro.

Taču reizē ar panākumiem rodas pienākumi. Kleipouls nemaz nav priecīgs, ka jāatskaitās par ikvienu stundu, ko viņš pavadījis darbā pie katra no septiņiem projektiem ar atšķirīgu finansējumu, pie kam katram no tiem ir atšķirīga atskaites forma. "Dažreiz ir grūti saprast, kā skaitīt stundas – vai ieskaitīt laiku, ko pavadu, lidojot uz citu pilsētu, lai tur uzstātos, vai skaitīt tikai to laiku, kurā uzrunāju auditoriju? Katram no septiņiem projektiem ir sava atskaites veidlapa, un ir projekti, kam ir pat četri dažādi finansējuma avoti."

Ja neņem vērā sarežģītos pārskatus, Kleipouls ir gandarīts par to, ka centra jauno ēku, kuru atbalsta kā Reģionālās attīstības fonds, tā Valsts veselības dienests, cels uz Universitātes un Valsts veselības dienesta zemes. "Jaunajā dabaszinātņu institūtā varēs veikt gan klīniskos pētījumus, gan jaunas programmas, līdz ar to projekti nebūs atrauti viens no otra."

Lielbritānijā ar polimēru bāzes elektroniku nodarbojas četri izcilības centri – Kembridžā, Mančestrā, Sedžfildā un vēl arī pats CNH. Kleipouls liek lielas cerības uz nacionālo ekspertu savstarpējo sadarbību.

Attīstīt rītdienas medicīnisko palīdzību

Tā kā ir paredzēts visplašākais darbības spektrs, sākot no klīniskiem pētījumiem līdz pat mazo uzņēmumu attīstības veicināšanai, Kleipoula darbība CNH ir tam visam kaut kur pa vidu. Viņa komanda strādā pie biomedicīnisko produktu izveides rūpniecības vajadzībām.

Lai nu kā, bet aitu Velsā netrūkst, un aitām piemīt īpašība – tām var noņemt diezgan daudz asiņu, neizraisot nelabvēlīgas sekas. Tāpēc aitas var izmantot kā ideālu antivielu ieguves avotu. Pēc vīrusa injicēšanas aitas rada antivielas, kuras izdala no asins paraugiem. Pēc tam antivielas pārbauda drukāšanas procesā, lai redzētu, vai tās spēj izturēt lielu fizisko slodzi. "Ja spēj, tas nozīmē, ka varam tās drukāt uz papīra vai kāda cita pamata, un tad izveidosim sensoru," skaidro Kleipouls.

Sākotnēji izmantošana saistās ar progesterona sensoru auglības un grūtniecības noteikšanai. "Ja paveiksies, varēsim apgādāt medicīnu ar daudz lētāku alternatīvu salīdzinājumā ar pašreiz lietotajiem līdzekļiem." Un tas būs tikai sākums, jo radīsies arī citi šīs tehnoloģijas izmantošanas veidi.

Apvienojot akadēmisko aprindu, privātā sektora un Valsts veselības dienesta darbību, Nanoveselības centrs (*Centre for Nanohealth, CNH*) strādā pie nanotehnoloģiju izmantošanas slimību noteikšanai un atbilstoši ārstēšanai.

Fakti un skaitļi

Saskaņā ar konverģences mērķi Nanoveselības centrā paredzēts ieguldīt aptuveni 21 miljonu *euro*. Finansēšana iesākta 2009. gadā un ilgs vairāk nekā 5 gadus.

Viņa komanda pēta arī želatīna (biopolimēru) drukāšanu, lai radītu trīs dimensiju struktūras, ap kurām var veicināt šūnu augšanu. Drukāšana nodrošinās regulāras formas – mašīnas ir kalibrētas un ieprogrammētas tā, lai līnijas veidotos precīzi un mērogs būtu mikroskopisks. Struktūras virsma, ko sauc par sastatnēm, būs raupja, lai tai apkārt varētu augt un pielipt šūnas. Rezultātus varēs izmantot ievainojumu dziedēšanai un cilmes šūnu audzēšanai.

"CNH daudzpusīgo darbību atbalsta dažādi finansējuma avoti – tas ir pamats projektu ilgtspējas nodrošināšanai," apgalvo Kleipouls.

ATVĒRTO DURVJU DIENAS 2009—

EIROPAS ATBILDE UZ VISPASAULES PROBLĒMĀM

Aptuveni 7 000 cilvēku no visas Eiropas un vēl tālākām zemēm pulcējās septītajā gadskārtējā Atvērto durvju dienu konferencē Briselē, lai apspriestu ilgtspējīgu attīstību, klimata pārmaiņas, izaugsmi, pārrobežu sadarbību un kohēzijas politikas attīstības perspektīvas. Tie, kas laikā no 5. līdz 8. oktobrim atbraukt šurp nevarēja, šajā mēnesī varēja piedalīties visā Eiropas Savienībā organizētos pasākumos ar reklāmkarogu "Eiropa mūsu reģionos/pilsētās".

Komunikācija nāk par labu planētai

Pasākuma atklāšanā, kurā uzstājās Eiropas Komisijas prezidents Žozē Manuels Barrozu (*José Manuel Barroso*) un reģionālās politikas komisārs Pavels Sameckis (*Paweł Samecki*), kā arī notika ekspertu grupas debates par tēmu "Eiropas atbilde uz vispasaules problēmām", piedalījās apmēram 1 000 klausītāji.

Sveicot dalībniekus, komisārs Sameckis atklāja Atvērto durvju dienas kā pasākumu pieredzes apmaiņai un diskusijām par to, kā vislabāk attīstīt reģionus. Šogad pieredzei ir īpaši liela nozīme – kopš iepriekšējā Atvērto durvju dienu pasākuma pasaule ir pārdzīvojusi finanšu tirgus satricinājumu. Kā paskaidroja komisārs: "Mūs pārsteidza globāla finanšu un ekonomikas krīze, kuras pārvarēšanai mēs izveidojām Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu un citus pasākumus, kas tiek veikti dalībvalstu un reģionu līmenī."

Prezidents Barrozu uzsvēra to, ka, sastopoties ar divām problēmām – klimata pārmaiņām un ekonomisko krīzi –, iepriekšējie politikas modeļi vairs nav pietiekami efektīvi, un tāpēc šis ir īstais laiks Atvērto durvju dienām. "Uz jauniem jautājumiem jārod jaunas atbildes," viņš teica. Viņš arī apsveica šajā mēnesī pausto Īrijas atbalstu Lisabonas līgumam un aicināja stiprināt partnerattiecības progresā sasniegšanai. "Esmu pārliecināts, ka tikai partnerībā mēs varam panākt tādu Eiropu, par kādu sapņojam."

Trīs dienu ilgajā konferencē delegāti apsprieda, diskutēja un analizēja plašu jautājumu klāstu.

Inovācija reģionu un pilsētu potenciāla tālākai izaugsmei

Reģionālā līmenī īstenotas stratēģijas, programmas un projekti var radīt inovāciju daudzās nozarēs – no tūrisma līdz pat radošajai ekonomikai. Atvērto durvju dienu laikā notika 54 semināri, kas bija veltīti veselības aprūpei, mikrokreditēšanai un nodarbinātībai, kā arī cita starpā valsts sektora nozīmei inovācijā.

Atvērto durvju dienu galvenā tematika

- Izaugsmes atjaunošana. Inovācija Eiropas reģionos un pilsētās
- Reģioni un klimata pārmaiņas. Eiropas ceļš ilgtspējīgas reģionālās attīstības panākšanai
- Teritoriālā sadarbība. Darboties kopā, pārvarot robežas
- Sasniegtie rezultāti – skats nākotnē. ES kohēzijas politikas vērtējums un turpmākās perspektīvas

Klimata pārmaiņas – reģionālie risinājumi, tuvojoties Kopenhāgenas konferencei

Klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanai radīto reģionālo risinājumu labākā prakse tika atspoguļota 19 semināros, kas bija veltīti zemam oglekļa dioksīda emisiju līmenim, atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanai un energoefektivitātes pasākumu finansēšanai ar kohēzijas politikas starpniecību. Šajos semināros tika apspriesta gan teritoriālā kohēzija un integrēta piekrastes zonu apsaimniekošana, gan pilsētu radīto emisiju uzskaitē, gan kooperatīvo banku loma ekoloģisko inovāciju finansēšanā.

Pārrobežu un starpreģionālā sadarbība

Pamatojoties uz ES nesen pieņemto Baltijas jūras reģiona stratēģiju kā labāko piemēru, kas raksturo Eiropas un citu valstu pieredzes apmaiņu teritoriālās sadarbības jomā, šajā tematikā uzmanība tika pievērsta ideju apmaiņas nozīmei politikas veidošanā. Līdztekus citām tēmām, kas attiecas uz šo jomu, 29 semināros tika aplūkota veselības aprūpe, makroreģionu nozīme nākotnes politikā un Eiropas teritoriālās sadarbības grupas (ETSG).

Kā veicies līdz šim un kas mūs sagaida turpmāk?

Attiecībā uz kohēzijas politikas vērtēšanu un nākotnes plāniem 2000.–2006. gadā īstenotās programmas ir izvērtētas. Diskusijām par šo tēmu bija atvēlēti 22 semināri, kuros sprieda par to, kāda mācība ir gūta un kā svarīgākie vērtēšanas procesā gūtie rezultāti var palīdzēt veidot turpmāko politiku. Reģionu apmaiņa ar radošām idejām par kohēzijas politikas nākotni, pilsoniskās sabiedrības forums par partnerības principiem un praksi, darbības programmas *ESPON 2013* pirmie rezultāti un paneldiskusija par ES un Brazīlijas sadarbību reģionālās politikas jomā ir tikai daži šai tematikai veltītie pasākumi.

Noslēdzot pasākumu, komisārs Sameckis uzsvēra atmosfēru, kas valdīja, dalībniekiem pulcējoties kopā pēdējo reizi: "Esmu pārliecināts, ka kuplā forumā risinātās diskusijas var paplašināt politikas veidotāju redzējumu un ļaut viņiem veidot un īstenot politiku pēc iespējas veiksmīgāk." Atvērto durvju dienu veiksmīgais rezultāts liecina par to, ka tā domā arī citi.

REGIO tīkls 2020 – jauns interaktīvs diskusiju forums

Lai veicinātu sadarbības tīklu veidošanu starp reģioniem un ļautu tiem apmainīties idejām, nospiežot vienu datorpeles taustiņu, *Regio* ģenerāldirektors strādā pie tādu tīkla organizēšanas iespēju radīšanas, kas līdzinās internetā jau esošajiem sociālajiem tīkliem.

Šī dinamiskā platforma darbosies jaunu tīklu atbalstam un ļaus *Regio* ģenerāldirektorātam dalīties ar informāciju par jaunākajām politiskajām nostādnēm, bet lietotājiem – radīt savus lietotāja profilus un saņemt automātiski nosūtītus atjauninājuma failus.

Jaunumi 2009. gadā

Šī gada konferenci papildināja vairāki izklaidējoši pasākumi:

Kohēzijas politikas projektu demonstrēšana

Komisijas galvenās mītnes, Berlamonta ēkas, priekšā uz skatuves tika demonstrēti vairāki no Eiropas kohēzijas politikas līdzekļiem līdzfinansēti projekti. Mūzikas, deju un iluzionistu uzstāšanās pavadībā varēja gūt ieskatu daudzos ļoti saistošos projektos, kuros piedalījās bērni no dažādiem Eiropas reģioniem. Veiksmīgā projektu demonstrēšanas prakse tiks atkārtota 2010. gadā, aicinot

Eiropas reģionus "atgādāt projektus uz Briseli" vai demonstrēt tos daudzajos vietējā līmenī rīkotajos "atvērto durvju dienu" pasākumos visā Eiropas Savienībā.

Atvērto durvju dienu universitāte

Papildus tradicionālajiem pasākumiem, kas noritēja līdztekus konferencē, 2009. gada Atvērto durvju dienās pirmo reizi tika rīkota universitāte. Pasākumā pulcējās nopelniem bagāti zinātnieki un pētnieki; viņi uzstājās ar lekcijām un piedalījās diskusijās par reģionu un partneru rosinātām tēmām.

“ Eiropas pilsētām ir jāveic lieli uzdevumi, jo tās rada gandrīz 80% no emisijas. Tām jābūt gatavām jaunu pasākumu ieviešanai, un mani mazliet uztrauc tas, ka pilsētas tam nav pietiekami gatavas. Lai labāk sagatavotos, tām ir vajadzīgs laiks, resursi un zināšanas.

Jirina Jilkova (*Jirina Jilkova*), Ekonomikas un vides politikas institūts, Prāga ”

“ Kohēzijas politikai ir ilgtermiņa uzdevums – veicināt attīstību visā Eiropā un nodrošināt to, lai mazāk attīstītie reģioni spētu realizēt savu potenciālu un izmantot to rīcībā esošās iespējas.

Dirks Āners (*Dirk Ahner*), reģionālās politikas ģenerāldirektors, Eiropas Komisija ”

“ Pasaulē valda spēcīga konkurence, tāpēc mums jādara viss iespējamais, lai efektīvāk izmantotu mūsu rīcībā esošos resursus. Mums jātic tam, ka cilvēkiem ir idejas, un arī tam, ka mazie uzņēmumi darbojas inovatīvi, bet mums arī jārada vide, kas stimulē inovāciju, un tas, pēc manām domām, ir veids, kā tikt galā ar šā brīža ekonomisko krīzi.

Moda Olofsona (*Maud Olofsson*), uzņēmējdarbības un enerģētikas lietu ministre, premjerministra vietniece, kas pārstāv Zviedrijas prezidentūru ”

Ko tad viņi saka

“ Šai politikai ir vajadzīga piesaiste konkrētai vietai, tai jābūt nevis nozaru, bet gan reģionālai vai vietējai politikai. Tā jāveido ar ieguldījumiem, kas rada sabiedrisko labumu konkrētā vietā, un tajā jāiesaista puses, kas pārstāv dažādus pārvaldes līmeņus.

Mario Pecini (*Mario Pezzini*), ESAO ”

“ Man šķiet, ka Baltijas jūras stratēģija lielā mērā ir atbilde uz globalizāciju; reaģējot uz globalizācijas radītajiem izaicinājumiem un izmantojot izdevības, ko tā mums sniedz, mēs pilnveidojam sadarbību, piemēram, veidojot saiknes starp jauniem uzņēmējiem un universitātēm reģionā.

Sesilija Malmstrema (*Cecilia Malmström*), Zviedrijas Eiropas lietu ministre ”

INFORMĀCIJAS IZPLATĪŠANA PA ES PĀRSTĀVNICĪBU KANĀLIEM

Lai sadarbības tīkli vienmēr būtu lietas kursā par notiekošo, tiem pastāvīgi ir vajadzīga informācija. Šī žurnāla *Panorama* numura veidotāji vērsās trīs ES pārstāvniecībās, lai uzzinātu, ko tur domā par saņemto informāciju un pārstāvniecību lomu informācijas ķēdē.

Skats no Romas

ES pārstāvniecībā Romā Rolānam Prenenam (*Roland Prenen*), kurš caur tādiem komunikācijas tīkliem kā *Europe Direct* nodrošina informāciju par Eiropas politiku cilvēkiem, kas par to interesējas, ir ilggadēja pieredze sadarbības tīklu izmantošanā, lai skaidrotu politiku.

Itālijā, tāpat kā citās valstīs, komunikācijas efektivitāte dažādos reģionos ir atšķirīga. Kā Prenena kungs uzsver, *Europe Direct* uzdevums nav norādīt tos reģionus, kuros komunikācijas stratēģijas darbojas kļūmīgi. Bet *Europe Direct* informācijas centriem ir ļoti svarīgi tas, kāda ir ģenerāldirektorātu, piemēram, *Regio*, nodrošinātās informācijas kvalitāte. "Ja šī informācija ir skaidra, pārredzama un kodolīga, tad tā tiks izplatīta arī tajos reģionos, kuri ir sliktāk organizēti," viņš skaidro.

"Mums nav vajadzīgi komplicēti mehānismi tehniski sarežģītu tekstu izplatīšanai – mums ir vajadzīgi vienkārši saziņas tīkli vienkāršas informācijas sniegšanai," saka Prenens.

Tīkli ir jāizmanto efektīvi un jāliek lietā *Europe Direct* ģeogrāfiskais potenciāls. Romā nepārprotami norādīja uz to, ka ir svarīgi zināt, kādā veidā informācija nonāk pārstāvniecībā, un pati informācija jāattīra no profesionālā žargona un tehniskiem sīkumiem. "Tas ir pirmais

uzdevums. Par otro uzdevumu varu teikt to, ka sarežģīts izteiksmes veids cilvēkus mulsina," atzīst Prenens. "Mums šeit uz vietas ir jārunā skaidri un tā, lai mūs saprot vienkāršais cilvēks, kas ne tikai nepazīna Eiropas lietas, bet varbūt pat augstskolā nav mācījies."

Skats no AK

AK tīkla vadītāja Londonā Elizabete Holta (*Elizabeth Holt*) zina, ka informācijas plūsma ir atkarīga no tā, vai starp partneriem ir izveidojušās labas attiecības. Lai nodrošinātu vienkāršu un drošu ceļu komunikācijas plūsmai, viņa izveidoja AK Struktūrfondu komunikācijas tīklu. "Mēs nenodarbojamies ar finansējuma pārvaldību, mūs interesē cilvēciskais faktors," viņa stāsta.

Viņa ir izveidojusi grupu no vairāk kā 30 cilvēkiem, kas ir atbildīgi par publicitātes nodrošināšanu ES finansētiem valsts, reģiona un vietēja mēroga projektiem visā Apvienotajā Karalistē, lai rastu veidus sabiedrības uzmanības piesaistīšanai un parādītu, ka Eiropas nauda aktivizē vietējo sabiedrību. Šim nolūkam viņa ir izveidojusi īpašu iekštīklu, kas dalībniekiem ļauj apspriest to, kāpēc daži publicitātes pasākumi ir tik veiksmīgi, bet citi – neveiksmīgi, kā arī atrast vietējā sabiedrībā cienītus cilvēkus, kas labprāt uzstājas plašsaziņas līdzekļos un kuriem ir kas sakāms.

Holta zina, cik svarīgs ir laiks, kurā informācija tiek sniegta – lai reportāža panāktu maksimālo efektu, informācija jāsniedz īstajā brīdī. Partneri izmanto iekštīklu arī ziņošanai par gaidāmiem svarīgiem notikumiem.

"Apvienotā Karaliste atrodas Eiropas Savienībā, tāpēc Eiropas Savienībai ir jāienāk Apvienotajā Karalistē. Šobrīd tas tā vēl nav," saka Holta. Ņemot vērā AK pārstāvniecības pievērsto uzmanību tam, lai informācija nonāk sabiedrībā, pārmaiņas nenāksies ilgi gaidīt.

Skats no Apvienotās Karalistes ES pārstāvniecības Ziemeļīrijas biroja

No ES reģionālā finansējuma līdzfinansētie projekti ir Ziemeļīrijas un Eiropas attiecību stūrkmens. Mērot ar Ziemeļīrijas mērauklu, summas ir iespaidīgas (2,2 miljardi *euro* 2000.–2006. gada budžeta periodā, 1,1 miljards *euro* 2007.–2013. gada periodā). Tomēr Eiropas ieguldījums vietējo uzņēmumu attīstībā, nodarbinātībā un pilsoniskās sabiedrības atbalstīšanā var viegli palikt nepamanīts.

Ziemeļīrijas ES biroja vadītājs Moriss Maksvels (*Maurice Maxwell*) skaidro, kas pēc viņa domām būtu darāms, lai palielinātu sabiedrības informētību:

"Pārstāvniecībām obligāti jāsaņem informācija par galvenajām izmaiņām programmās, it īpaši tad, ja šie jautājumi ir būtiski plašsaziņas līdzekļiem. To var viegli panākt, sazinoties tīklā ar tiem kolēģiem Komisijā, kas ir atbildīgi par finansējuma vadību, bet jo īpaši ar vadošo iestāžu preses sekretāriem un komunikācijas koordinatoriem. Lietderīgi ir arī piedalīties atsevišķās pārraudzības komiteju sanāksmēs un iesaistīties tādos komunikācijas tīklos kā *Inform* vai AK struktūrfondu komunikācijas tīkls, jo tieši šādi var nostiprināt sadarbību starp vadošajām iestādēm, Komisijas pārstāvniecībām un *Regio* ģenerāldirektorātu."

DATUMI, 2010. GADS	PASĀKUMS	NORISES VIETA
19. februāris	Kohēzijas politikai veltīta ministru neformāla sanāksme http://www.eu2010.es/	Madride (ES)
22.–24. februāris	Vietējo pašvaldību loma sadarbības tīklā jaunai Eiropai http://www.europeansummit2010.eu/	Barselona (ES)
12. marts	Teritoriālā kohēzija: kāda mēroga politikas pasākumi ir vajadzīgi?	Brisele (BE)
15.–18. marts	Inovācijai veltīta augsta līmeņa sanāksme; organizētājs – Pētniecības ĢD sadarbībā ar Reģionālās politikas ĢD http://www.eu2010.es/	Granada (ES)
16.–18. marts	Teritoriālajai sadarbībai veltīta ministru neformāla sanāksme http://www.eu2010.es/	Malaga (ES)
19. aprīlis (apstiprinājums sekos)	Kohēzijas politika no 2000. līdz 2006. gadam: ko esam sasnieguši?	Brisele (BE)
19.–21. maijs	Eiropas 6. konference par ilgtspējīgām pilsētām http://www.dunkerque2010.org/	Denkerka (FR)
20.–21. maijs	Konference "Reģioni ekonomiskām pārmaiņām" un <i>RegioStars</i> 2010. gada balvu piešķiršana	Brisele (BE)
24.–26. maijs	Konference "Reģionu atbilde uz globālām pārmaiņām: iesaistītās puses, institūcijas un organizācijas" (http://www.regional-studies-assoc.ac.uk/)	Pēča (HU)
28. maijs	Nomaļajiem reģioniem veltīts forums	Brisele (BE)
4. jūnijs	Romu sociālajai iekļaušanai veltīta konference – no datu apkopošanas un izvērtēšanas līdz politikai, kas pamatojas uz pierādījumiem	Brisele (BE)
9. jūnijs	ES Donavas stratēģijas konference	Vīne (AT)
21.–22. jūnijs	Mājokļiem un pilsētu attīstībai veltīta ministru neformāla sanāksme	Toledo (ES)
4.–7. oktobris	Atvērto durvju dienas – Astotā Eiropas nedēļa, kas veltīta reģioniem un pilsētām "2020. gada uzdevums – konkurētspēja, sadarbība un kohēzija visiem reģioniem"	Brisele (BE)

Izziņotā 2010. gada Atvērto durvju dienu tematika

Atvērto durvju dienās 2010. gadā notiks aptuveni 100 pasākumi – semināri, ideju darbnīcas, diskusijas, izstādes, iespēja iesaistīties sadarbības tīklos utt., piedaloties apmēram 6 000 dalībniekiem. Astotās atvērto durvju dienās, kuras noritēs ar nosaukumu "Uzdevums 2020. gadam – konkurētspēja, sadarbība un kohēzija visiem reģioniem", galvenā uzmanība būs pievērsta trim svarīgākajām tēmām – konkurētspēja, sadarbība un kohēzija –, parādot visā Eiropā īstenoto kohēzijas politikas programmu labāko praksi.

- Konkurētspējai veltītajos semināros galvenā uzmanība tiks pievērsta inovācijai, reģionālajai attīstībai un videi draudzīgai ekonomiskai izaugsmei, kā arī rezultātiem, ko sasnieguši reģioni ar Eiropas kohēzijas politikas programmās "Reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķim" paredzēto līdzekļu atbalstu.
- Sadarbībai veltītajās diskusijās par teritoriālo un pārrobežu sadarbību Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) un "makroreģioniem" tiks iezīmētas jaunākās tendences un veicināta viedokļu apmaiņa starp praktiķiem.
- Visbeidzot kohēzijai veltītajās diskusijās tiks padziļināti aplūkoti tādi jautājumi, kā konverģences dziļums starp Eiropas reģioniem, teritoriālās kohēzijas definīcija, sociālā kohēzija un integrēta pieeja politikai, kas ir būtiska vietējā līmenī.

Ja jūs vēlaties piedalīties 2010. gada Atvērto durvju dienu programmā un pasākumos, lūdzu, meklējiet Atvērto durvju dienu vietnē informāciju par pieteikšanās kārtību:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2010/index.cfm

Papildu informāciju par šiem pasākumiem var atrast mūsu *Info regio* vietnes sadaļā "Darba kārtība":

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm

NODROŠINIET, KA JŪS SADZIRD

Panorama gaida jūsu komentārus un jautājumus. Mēs vēlamies jūs uz klausīt. Pastāstiet mums par savu pieredzi.

Turpmākie *Panorama* izdevumi:

Panorama 33 (2010. gada pavasaris) "Kohēzijas politika 2000.–2006. gadā. Vērtējums".

Panorama 34 (2010. gada vasara) "Integrēta attīstība". Šī izdevuma uzmanības centrā būs pilsētvides attīstība, saiknes starp pilsētām un laukiem un tas, kā integrēto pieeju visefektīvāk izmantot vietējās un reģionālās ekonomiskās attīstības veicināšanai. Tajā būs iekļauti arī Pilsētu dzīves kvalitātes aptaujas rezultāti, un īpaša sadaļa būs veltīta pašiem attālākajiem ES reģioniem.

Panorama 35 (2010. gada rudens) "Nabadzības un sociālās atstumtības izskaušana". 2010. gads ir Eiropas gads cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību. Šajā izdevumā tiks analizēts tas, kā kohēzijas politika risina problēmas, kas saistās ar sociālo atstumtību, nabadzību pilsētās un marģinalizētām iedzīvotāju grupām, tādām kā romas.

Tātad – ja jums ir kas sakāms, runājiet! Sazinieties ar mums un izsakiet savus jautājumus vai viedokli par šo vai jebkuru citu reģionālās politikas jautājumu, adresējot tos:

regio-panorama@ec.europa.eu

KN-LR-09-032-LV-C

ISSN 1725-8235

© Eiropas Savienība, 2009
Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Eiropas Komisija, Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts
B.1 sadaļa – Komunikācija, informācija un attiecības ar trešajām valstīm
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41
1040 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË
Fakss +32 22966003
E-pasts: regio-info@ec.europa.eu
Timekļa vietne: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

■ Publikāciju birojs